

FLYCATCHER
Internet Research

Windenergie Zeekracht

september 2011

FLYCATCHER
Internet Research

Postbus 380
6200 AJ Maastricht

tel. 043 326 29 92
fax. 043 326 29 66

info@flycatcher.nl
www.flycatcher.eu

Inhoud

Management samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Doelstelling	2
1.2 Onderzoeksgroep en onderzoeksmethode	2
1.3 De vragenlijst	2
1.4 Respons	2
1.5 Betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid	2
1.6 Leeswijzer	3
2 Resultaten	4
3 Analyses	22
3.1 Politieke voorkeur	22

Management samenvatting

Zeekracht is een coöperatie zonder winstoogmerk, die samen met Stichting DOEN, Eneco en Meewind zorgt voor meer windmolens op zee. In het najaar van 2011 zal Zeekracht voor het eerst zelf 100% Noordzeestroom gaan verkopen. Om de bekendheid van en het draagvlak voor windenergie op zee in kaart brengen, is een onderzoek uitgevoerd onder ruim 2500 Nederlanders van 18 jaar en ouder. De resultaten van het onderzoek worden in dit hoofdstuk kort samengevat.

Duurzame energie

Bijna negen tiende van de respondenten vindt duurzame energie belangrijk voor Nederland, vooral omdat dit tot minder vervuiling leidt, olie en gas opraken, het klimaatverandering tegengaat en om onafhankelijk te worden van landen in het Midden-Oosten of Rusland. Slechts enkele respondenten vinden duurzame energie niet belangrijk voor Nederland, vooral omdat ze niet in het klimaatprobleem geloven. Uit analyses blijkt verder dat met name mensen die niet aan de zee wonen en momenteel groene stroom gebruiken duurzame energie belangrijk vinden.

De helft van de respondenten vindt het belangrijk om te weten waar hun elektriciteit vandaan komt. Maar liefst vier vijfde vindt verder dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland. Twee derde geeft dan ook aan dat hun mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie positief wordt beïnvloed door het nieuws dat windenergie van de Noordzee net zoveel energie kan opleveren als olie uit de Perzische Golf. Vooral de mening van mensen die niet aan zee wonen en groene stroom gebruikers wordt hierdoor positief veranderd.

Wanneer respondenten gevraagd wordt de kleine 6 miljard euro die de Nederlandse regering in de energievoorziening steekt, te verdelen, blijkt dat deze verdeling toch iets anders is dan wat de Nederlandse overheid op dit moment doet. In onderstaande tabel worden deze verschillen weergegeven.

	Nederlandse overheid	respondenten
gas-, kolen-, en kerncentrales	1,4 miljard euro	1,2 miljard euro
duurzame energiebronnen	1,3 miljard euro	3 miljard euro
belastingkorting voor bedrijven die veel energie verbruiken	1,5 miljard euro	0,9 miljard euro
belastingvrijstelling voor kerosine	1,7 miljard euro	0,9 miljard euro

Zoals verwacht zouden vooral groene stroom gebruikers, Groen Links-, Partij van de Dieren- en SP-stemmers relatief veel geld aan duurzame energiebronnen geven. VVD- en PVV-stemmers zouden, net als de overheid, 1,4 miljard euro aan gas-, kolen- en kerncentrales geven, maar zij zouden het bedrag dat de overheid aan duurzame energie geeft ruim verdubbelen.

Windmolenparken

De overgrote meerderheid van de respondenten kent de windmolenparken op de Noordzee. Hoewel de helft van de respondenten de windmolenparken niet mooi vindt, vindt de overgrote meerderheid ze wel goed voor het milieu en klimaat. Ook vindt ongeveer drie kwart dat de windmolenparken noodzakelijk zijn om in de toekomst nog energie te hebben, dat er in Nederland veel bedrijven zijn die profiteren van de windmolenparken en dat de windmolenparken bij Nederland passen. Zoals verwacht, zijn met name de groene stroom gebruikers en de Groen Links-stemmers positief over de windmolenparken.

Wanneer respondenten wordt voorgelegd dat windmolenparken goed zijn voor de natuur in de Noordzee, geeft twee derde aan dat dit nieuws hun mening in positieve zin verandert.

Groene stroomproductie in Nederland

9% van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt, is duurzame energie van Nederlandse bodem. De respondenten is gevraagd hoeveel procent van de elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt, volgens hen duurzame energie van Nederlandse bodem is. Slechts 14% van de respondenten geeft aan dat dit inderdaad tussen de 0% en 10% is, iets meer dan de helft van de respondenten denkt dat het 10% tot 30% is en een derde denkt dat het nog meer is.

Vier vijfde van de respondenten vindt het wel belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt. Vooral groene stroom gebruikers zijn deze mening toegedaan. Ruim drie kwart van alle respondenten is dan ook geïnteresseerd in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee, ook respondenten die zelf aan zee wonen hebben hier interesse in. Een derde van de respondenten zou hier ook maximaal 9% extra voor willen betalen.

1 Inleiding

Zeekracht is een coöperatie zonder winstoogmerk, die samen met Stichting DOEN, Eneco en Meewind zorgt voor meer windmolens op zee. In het najaar van 2011 zal Zeekracht voor het eerst zelf 100% Noordzeestroom gaan verkopen.

1.1 Doelstelling

De belangrijkste doelstelling van het onderzoek is de bekendheid van en het draagvlak voor windenergie op zee in kaart brengen. De resultaten kunnen gebruikt worden om de coöperatie Zeekracht te promoten. Daarnaast kunnen de resultaten gebruikt worden om de campagnestrategie verder op te baseren.

1.2 Onderzoeksgroep en onderzoeksmethode

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit Nederlanders van 18 jaar en ouder, afkomstig uit het Flycatcher panel.

Flycatcher Internet Research is gespecialiseerd in online onderzoek, dat wil zeggen dat een vragenlijst via internet kan worden ingevuld en verzonden. Respondenten worden via e-mail benaderd om mee te doen aan het onderzoek. Door te klikken op een, voor elke respondent unieke, hyperlink in het bericht komt men bij de eerste pagina van het onderzoek terecht. De vragenlijst is eenvoudig in te vullen en kan met een enkele muisklik verzonden worden. De vragenlijst is alleen toegankelijk voor mensen die daarvoor een uitnodiging gekregen hebben.

1.3 De vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Zeekracht in samenwerking met Flycatcher. In de vragenlijsten wordt o.a. ingegaan op:

- het belang van duurzame energie voor Nederland;
- afkomst van stroom en afhankelijkheid van olie en gas;
- bekendheid van en mening over windmolenparken;
- interesse in groene stroom die 100% afkomstig is uit Nederland;
- politieke voorkeur.

1.4 Respons

Het onderzoek is op woensdag 24 augustus 2011 verstuurd naar Flycatcher panelleden en kon ingevuld worden tot woensdag 31 augustus 2011. In totaal hebben 2509 respondenten het onderzoek ingevuld. Zoals in bijlage 9 valt te zien, vormen de respondenten een representatieve afspiegeling van de Nederlandse bevolking wat geslacht, leeftijd, opleiding en provincie betreft.

1.5 Betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid

Omdat niet de gehele populatie aan het onderzoek heeft deelgenomen, worden uitkomsten gegenereerd die in bepaalde mate zullen afwijken van de uitkomsten in de gehele populatie. Daarom is het zaak deze uitkomsten slechts met inachtneming van een bepaalde waarschijnlijkheid (betrouwbaarheid) te interpreteren. Betrouwbaarheid is belangrijk omdat het de mogelijkheid geeft om aan de hand van de resultaten van een deel van de populatie, met een bepaalde zekerheid, uitspraken te kunnen doen over de gehele populatie. Afhankelijk van het aantal respondenten en het gevonden antwoord in het onderzoek, kunnen aan de hand van onderstaande formule de marges bepaald worden die betrekking hebben op de totale populatie:

$$1,96 \cdot \sqrt{\frac{p \cdot (1 - p)}{n}}$$

Indien er generalisaties worden gedaan met behulp van deze formule zullen de uitspraken gedaan worden met een betrouwbaarheid van 95%.

De maximale nauwkeurigheidsmarge voor de totale groep respondenten (n=2509) bedraagt 2% bij een betrouwbaarheid van 95%. Bij een groter aantal respondenten, verandert de betrouwbaarheid niet, maar worden de marges kleiner zodat met een hogere nauwkeurigheid uitspraken kunnen worden gedaan.

Voorbeeld:

9. Wist u van het bestaan van deze windmolenparken op zee?	absoluut	relatief
ja	2037	81%
nee	472	19%
totaal	2509	100%

In het voorbeeld geeft 81% van de respondenten aan dat zij windmolenparken op zee kennen. De marge voor de gehele populatie is in dit geval:

$$1,96 \cdot \sqrt{\frac{0,81 \cdot (1 - 0,81)}{2509}} = 1,5\%$$

In dit geval kan met 95% zekerheid geconcludeerd worden dat het aantal Nederlanders van 18 jaar en ouder dat windmolenparken op zee kent, zal liggen tussen 79,5% en 82,5% (81% +/- 1,5%).

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven door middel van tabellen en grafieken. Daarnaast zijn er, om meer inzicht te krijgen in de resultaten, analyses gedaan naar verschillen tussen:

- regio (aan zee t.o.v. niet aan zee);
- gebruik van groene stroom;
- politieke voorkeur.

De resultaten van de analyses naar regio en het gebruik van groene stroom zijn te vinden in hoofdstuk 2. Omdat, in verband met het kleine aantal respondenten per subgroep, niet alle vragen geanalyseerd konden worden naar politieke voorkeur, zijn deze resultaten te vinden in hoofdstuk 3.

De analyses zijn uitgevoerd door middel van een chi-kwadraat toets (voor het vergelijken van categorieën) of variantieanalyse (voor het vergelijken van gemiddelden). Door middel van de Bonferroni-methode is gecorrigeerd voor multiple testing.

Indien gesproken wordt van significantie wordt hiermee statistische significantie met een betrouwbaarheid van 95% bedoeld. Dit wil zeggen dat met 95% zekerheid geconcludeerd mag worden dat een verschil daadwerkelijk bestaat en niet op toeval berust.

De met rood weergegeven cijfers geven een significant positieve afwijking ten opzichte van de cijfers in het blauw weer. Bij sommige vragen zijn enkele antwoordcategorieën samengevoegd zodat er per groep voldoende respondenten zijn voor betrouwbare statistische analyses.

2 Resultaten

N.B. In geval van afronding kan het voorkomen dat de som van de aantallen afwijkt van het totaal.

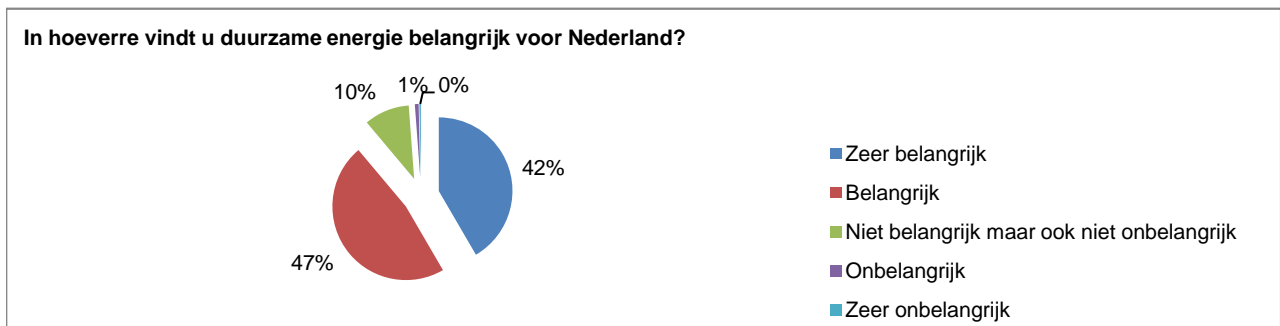
Duurzame energie

De overgrote meerderheid van de respondenten vindt duurzame energie belangrijk voor Nederland, dit zijn met name mensen die niet aan de zee wonen en momenteel groene stroom gebruiken. Minder vervuiling is de meest genoemde reden waarom duurzame energie belangrijk is voor Nederland. Meer dan de helft vindt het echter ook belangrijk, omdat olie en gas opraken, omdat het klimaatverandering tegengaat en om onafhankelijk te worden van landen in het Midden-Oosten of Rusland. Slechts enkele respondenten vinden duurzame energie niet belangrijk voor Nederland, vooral omdat ze niet in het klimaatprobleem geloven.

De helft van de respondenten vindt het belangrijk om te weten waar hun elektriciteit vandaan komt. Groene stroom gebruikers vinden dit belangrijker dan niet groene stroom gebruikers. Verder blijkt dat vier vijfde vindt dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland. Twee derde geeft dan ook aan dat hun mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie positief wordt beïnvloed door het nieuws dat windenergie van de Noordzee net zoveel energie kan opleveren als olie uit de Perzische Golf. Vooral de mening van mensen die niet aan zee wonen en groene stroom gebruikers wordt hierdoor positief veranderd.

Nederland gebruikt steeds meer duurzame energie. Olie, steenkolen en gas zijn sterk vervuilend en raken op. Daarom komt er steeds meer 'groene stroom'. Die energie komt bijvoorbeeld van windmolens, zonnepanelen of van afval.

1. In hoeverre vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland?	absoluut	relatief
Zeer belangrijk (vraag 3 overslaan)	1044	42%
Belangrijk (vraag 3 overslaan)	1185	47%
Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk (vraag 2 en 3 overslaan)	250	10%
Onbelangrijk (vraag 2 overslaan)	22	1%
Zeer onbelangrijk (vraag 2 overslaan)	8	0%
totaal	2509	100%

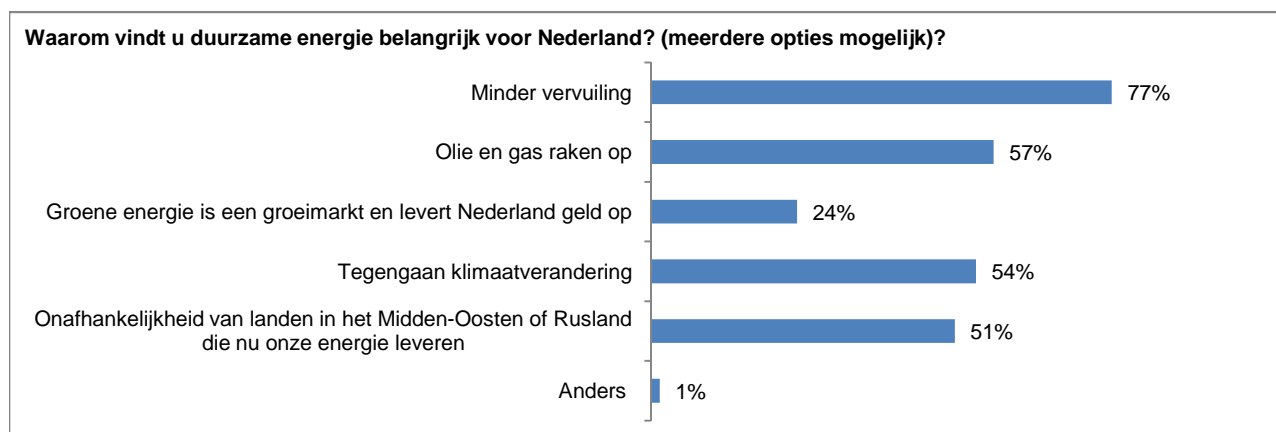

1. In hoeverre vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
(zeer) belangrijk	87%	90%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	11%	9%
(zeer) onbelangrijk	1%	1%
totaal	100%	100%

	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
1. In hoeverre vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland?		
(zeer) belangrijk	95%	79%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	5%	18%
(zeer) onbelangrijk	0%	3%
totaal	100%	100%

2. Waarom vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)?	absoluut (n=2229)	relatief (n=2229)
Minder vervuiling	1709	77%
Olie en gas raken op	1271	57%
Groene energie is een groeimarkt en levert Nederland geld op	542	24%
Tegengaan klimaatverandering	1205	54%
Onafhankelijkheid van landen in het Midden-Oosten of Rusland die nu onze energie leveren	1127	51%
Anders , namelijk:*	33	1%

* zie bijlage 1 voor toelichting

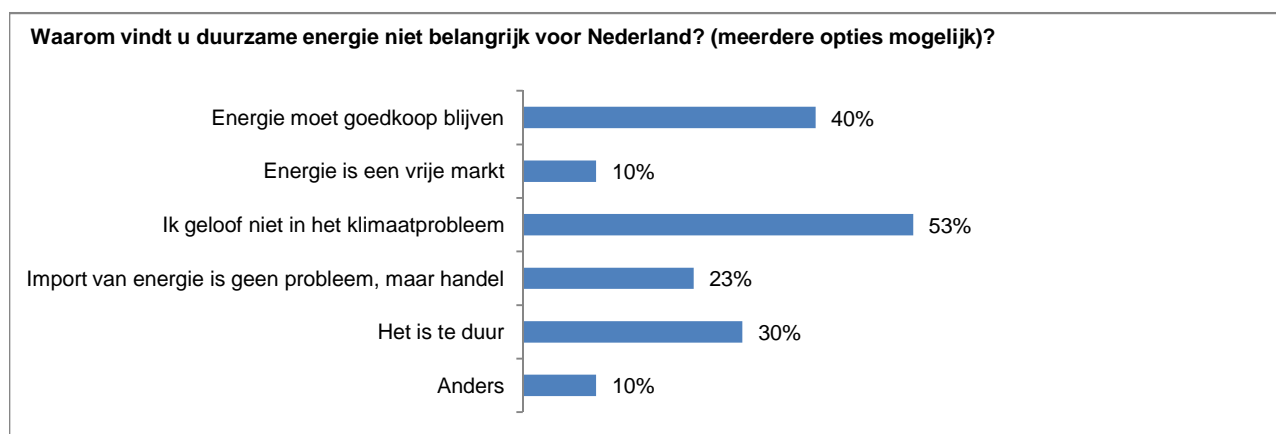

2. Waarom vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)	aan zee (n=1070)	niet aan zee (n=1159)
Minder vervuiling	77%	77%
Olie en gas raken op	56%	58%
Groene energie is een groeimarkt en levert Nederland geld op	23%	26%
Tegengaan klimaatverandering	55%	53%
Onafhankelijkheid van landen in het Midden-Oosten of Rusland die nu onze energie leveren	48%	53%
Anders	2%	1%

2. Waarom vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)	gebruikt groene stroom (n=1282)	gebruikt geen groene stroom (n=690)
Minder vervuiling	80%	71%
Olie en gas raken op	56%	57%
Groene energie is een groeimarkt en levert Nederland geld op	28%	20%
Tegengaan klimaatverandering	58%	47%
Onafhankelijkheid van landen in het Midden-Oosten of Rusland die nu onze energie leveren	52%	49%
Anders	2%	1%

3. Waarom vindt u duurzame energie niet belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)?	absoluut (n=30)	relatief (n=30)
Energie moet goedkoop blijven	12	40%
Energie is een vrije markt	3	10%
Ik geloof niet in het klimaatprobleem	16	53%
Import van energie is geen probleem, maar handel	7	23%
Het is te duur	9	30%
Anders, namelijk:*	3	10%

* zie bijlage 2 voor toelichting

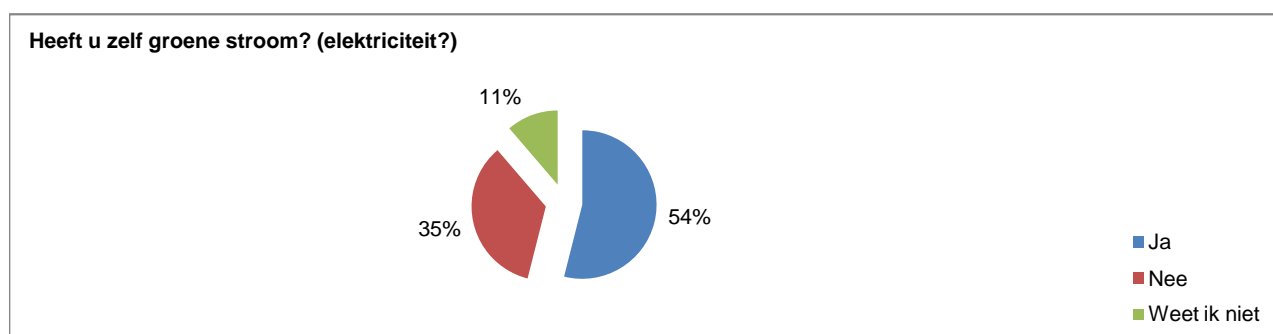
3. Waarom vindt u duurzame energie niet belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)*	aan zee (n=15)	niet aan zee (n=15)
Energie moet goedkoop blijven	47%	33%
Energie is een vrije markt	0%	20%
Ik geloof niet in het klimaatprobleem	53%	53%
Import van energie is geen probleem, maar handel	20%	27%
Het is te duur	33%	27%
Anders	7%	13%

* Deze vraag is niet statistisch getoetst, omdat het aantal respondenten per subgroep te klein is om verantwoorde uitspraken over te kunnen doen. De resultaten dienen dan ook met voorzichtigheid betracht te worden.

3. Waarom vindt u duurzame energie niet belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)*	gebruikt groene stroom (n=2)	gebruikt geen groene stroom (n=26)
Energie moet goedkoop blijven	0%	46%
Energie is een vrije markt	50%	8%
Ik geloof niet in het klimaatprobleem	0%	54%
Import van energie is geen probleem, maar handel	0%	27%
Het is te duur	50%	27%
Anders	0%	12%

* Deze vraag is niet statistisch getoetst, omdat het aantal respondenten per subgroep te klein is om verantwoorde uitspraken over te kunnen doen. De resultaten dienen dan ook met voorzichtigheid betocht te worden.

4. Heeft u zelf groene stroom? (elektriciteit?)	absoluut	relatief
Ja	1354	54%
Nee	871	35%
Weet ik niet	284	11%
totaal	2509	100%

4. Heeft u zelf groene stroom?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
Ja	51%	57%
Nee	37%	33%
Weet ik niet	12%	11%
totaal	100%	100%

5. In hoeverre vindt u het belangrijk te weten waar uw stroom / elektriciteit vandaan komt?	absoluut	relatief
Zeer belangrijk	236	9%
Belangrijk	1022	41%
Niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk	1034	41%
Onbelangrijk	179	7%
Zeer onbelangrijk	38	2%
totaal	2509	100%

In hoeverre vindt u het belangrijk te weten waar uw stroom / elektriciteit vandaan komt?

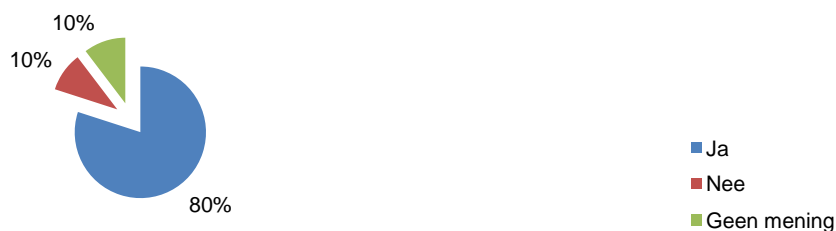
5. In hoeverre vindt u het belangrijk te weten waar uw stroom / elektriciteit vandaan komt?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
(zeer) belangrijk	49%	51%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	42%	40%
(zeer) onbelangrijk	8%	9%
totaal	100%	100%

5. In hoeverre vindt u het belangrijk te weten waar uw stroom / elektriciteit vandaan komt?	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
(zeer) belangrijk	66%	31%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	30%	55%
(zeer) onbelangrijk	4%	14%
totaal	100%	100%

Nederland importeert jaarlijks 30% van haar energie uit het buitenland, voornamelijk gas uit Rusland en olie uit het Midden-Oosten.

6. Vindt u dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland?	absoluut	relatief
Ja	2007	80%
Nee	242	10%
Geen mening	260	10%
totaal	2509	100%

Vindt u dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland?

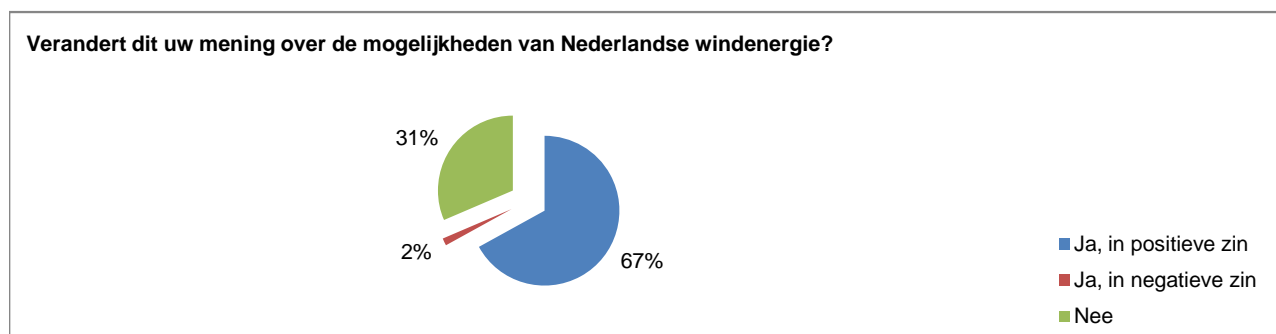

6. Vindt u dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
Ja	80%	80%
Nee	10%	9%
Geen mening	10%	10%
totaal	100%	100%

6. Vindt u dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland?	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
Ja	84%	75%
Nee	8%	13%
Geen mening	8%	12%
totaal	100%	100%

Uit onderzoek blijkt dat de Noordzee heel veel windenergie kan leveren. Windenergie op de Noordzee kan op den duur net zoveel energie leveren als de olie in de Perzische Golf nu.

7. Verandert dit uw mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie?	absoluut	relatief
Ja, in positieve zin	1681	67%
Ja, in negatieve zin	40	2%
Nee	788	31%
totaal	2509	100%

7. Verandert dit uw mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
Ja, in positieve zin	65%	69%
Ja, in negatieve zin	2%	1%
Nee	33%	30%
totaal	100%	100%

7. Verandert dit uw mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie?	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
Ja, in positieve zin	70%	63%
Ja, in negatieve zin	1%	3%
Nee	29%	35%
totaal	100%	100%

Wanneer respondenten gevraagd wordt de 6 miljard euro die de Nederlandse regering in de energievoorziening steekt, te verdelen, blijkt dat deze verdeling toch iets anders is dan wat de Nederlandse overheid op dit moment doet. Zo geeft de Nederlander maar liefst 3 miljard euro aan duurzame energiebronnen, terwijl de Nederlandse regering hier 1,3 miljard aan geeft. Groene stroom gebruikers zouden relatief veel geld aan deze duurzame energiebronnen geven. Aan gas-, kolen-, en kerncentrales zouden Nederlanders 1,2 miljard geven, ten opzicht van de 1,4 miljard die de Nederlandse overheid hieraan geeft. Aan belastingkorting voor bedrijven die veel energie verbruiken en belastingvrijstelling voor kerosine zouden Nederlanders allebei minder dan 1 miljard geven, terwijl de Nederlandse regering hier respectievelijk 1,5 en 1,7 miljard aan geeft.

De Nederlandse regering steekt jaarlijks bijna 6 miljard in de energievoorziening van Nederland volgens deze verdeling:

1,4 miljard naar elektriciteit uit gas-, kolen- en kerncentrales

1,3 miljard naar elektriciteit uit duurzame energiebronnen (zoals windenergie)

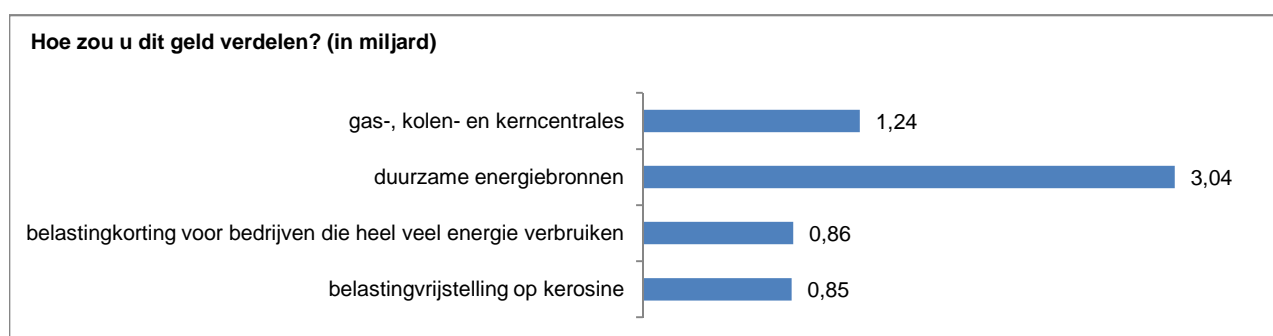
1,5 miljard voor belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken, bijvoorbeeld Hoogovens

1,7 miljard voor belastingvrijstelling op kerosine (brandstof vliegtuigen)

Stel, u mocht deze kleine 6 miljard opnieuw verdelen over de bovenstaande vier gebieden.

8. Hoe zou u dit geld verdelen? (in miljard euro)*	gemiddeld
gas-, kolen- en kerncentrales	1,24
duurzame energiebronnen, zoals windenergie	3,04
belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken, zoals Hoogovens	0,86
belastingvrijstelling op kerosine (brandstof vliegtuigen)	0,85

* zie bijlage 3 voor frequenties

8. Hoe zou u dit geld verdelen? (in miljard euro)	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
gas-, kolen- en kerncentrales	1,3	1,2
duurzame energiebronnen, zoals windenergie	3,0	3,1
belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken, zoals Hoogovens	,9	,9
belastingvrijstelling op kerosine (brandstof vliegtuigen)	,9	,8

8. Hoe zou u dit geld verdelen? (in miljard euro)	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
gas-, kolen- en kerncentrales	1,1	1,4
duurzame energiebronnen, zoals windenergie	3,2	2,8
belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken, zoals Hoogovens	,8	,9
belastingvrijstelling op kerosine (brandstof vliegtuigen)	,8	,9

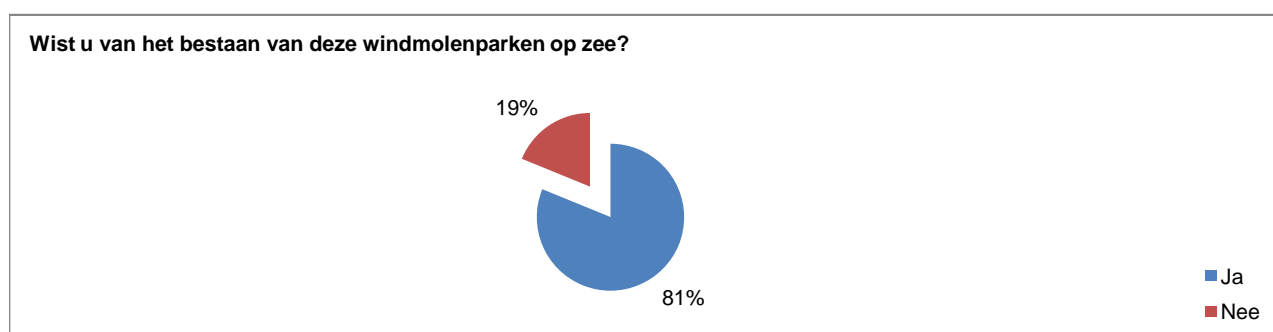
Windmolenparken

Vier vijfde van de respondenten kent de windmolenparken op de Noordzee. Met name groene stroom gebruikers zijn hiermee bekend. Hoewel de helft van de respondenten de windmolenparken niet mooi vindt, vindt de overgrote meerderheid ze wel goed voor het milieu en klimaat. Met name respondenten die niet aan zee wonen zijn het hiermee eens. Ook vindt ruim drie kwart van de respondenten dat de windmolenparken noodzakelijk zijn om in de toekomst nog energie te hebben. Daarnaast geeft bijna drie kwart aan dat er in Nederland veel bedrijven zijn die profiteren van de windmolenparken en dat de windmolenparken bij Nederland passen. Zoals verwacht, blijkt uit de analyses dat met name de groene stroom gebruikers positief zijn over de windmolenparken.

Wanneer respondenten wordt voorgelegd dat windmolenparken goed zijn voor de natuur in de Noordzee, geeft twee derde aan dat dit nieuws hun mening in positieve zin verandert.

Nederland kent twee grote windmolenparken op de Noordzee, enkele tientallen kilometers uit de kust. Deze leveren nu stroom aan 225.000 huishoudens. Er zijn plannen voor nog 3 windmolenparken op de Noordzee.

9. Wist u van het bestaan van deze windmolenparken op zee?	absoluut	relatief
Ja	2037	81%
Nee (vraag 10 overslaan)	472	19%
totaal	2509	100%

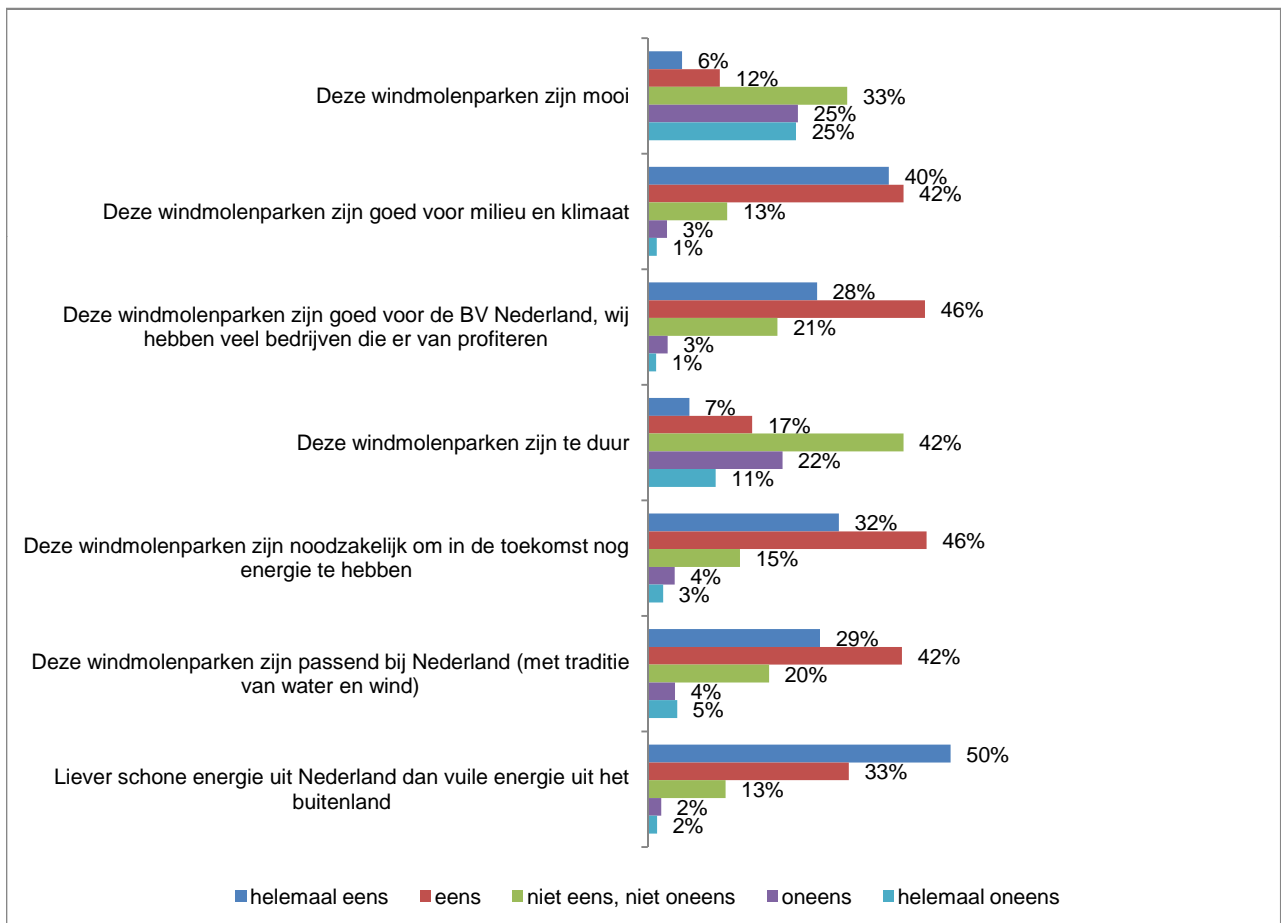

	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
9. Wist u van het bestaan van deze windmolenparken op zee?		
Ja	81%	81%
Nee	19%	19%
totaal	100%	100%

	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
9. Wist u van het bestaan van deze windmolenparken op zee?		
Ja	85%	78%
Nee	15%	22%
totaal	100%	100%

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

* zie bijlage 4 voor frequenties

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Deze windmolenparken zijn mooi.	aan zee (n=947)	niet aan zee (n=973)
(helemaal) eens	17%	18%
niet eens, niet oneens	33%	33%
(helemaal) oneens	50%	49%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor milieu en klimaat.	aan zee (n=969)	niet aan zee (n=1027)
(helemaal) eens	80%	84%
niet eens, niet oneens	15%	11%
(helemaal) oneens	4%	5%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor de BV Nederland, wij hebben veel bedrijven die er van profiteren.	aan zee (n=905)	niet aan zee (n=955)
(helemaal) eens	73%	75%
niet eens, niet oneens	22%	21%
(helemaal) oneens	5%	4%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn te duur.	aan zee (n=757)	niet aan zee (n=800)
(helemaal) eens	24%	25%
niet eens, niet oneens	45%	40%
(helemaal) oneens	31%	36%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn noodzakelijk om in de toekomst nog energie te hebben.	aan zee (n=963)	niet aan zee (n=1019)
(helemaal) eens	76%	79%
niet eens, niet oneens	17%	14%
(helemaal) oneens	7%	7%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn passend bij Nederland (met traditie van water en wind).	aan zee (n=977)	niet aan zee (n=1037)
(helemaal) eens	71%	71%
niet eens, niet oneens	20%	20%
(helemaal) oneens	10%	9%
totaal	100%	100%
Liever schone energie uit Nederland dan vuile energie uit het buitenland.	aan zee (n=979)	niet aan zee (n=1037)
(helemaal) eens	82%	85%
niet eens, niet oneens	14%	11%
(helemaal) oneens	4%	4%
totaal	100%	100%

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Deze windmolenparken zijn mooi.	gebruikt groene stroom (n=1093)	gebruikt geen groene stroom (n=632)
(helemaal) eens	19%	15%
niet eens, niet oneens	35%	29%
(helemaal) oneens	46%	56%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor milieu en klimaat.	gebruikt groene stroom (n=1133)	gebruikt geen groene stroom (n=658)
(helemaal) eens	86%	75%
niet eens, niet oneens	10%	17%
(helemaal) oneens	3%	8%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor de BV Nederland, wij hebben veel bedrijven die er van profiteren.	gebruikt groene stroom (n=1081)	gebruikt geen groene stroom (n=604)
(helemaal) eens	78%	67%
niet eens, niet oneens	18%	26%
(helemaal) oneens	4%	7%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn te duur.	gebruikt groene stroom (n=893)	gebruikt geen groene stroom (n=521)
(helemaal) eens	19%	32%
niet eens, niet oneens	43%	42%
(helemaal) oneens	38%	26%
totaal	100%	100%
Deze windmolenparken zijn noodzakelijk om in de toekomst nog energie te hebben.	gebruikt groene stroom (n=1127)	gebruikt geen groene stroom (n=651)
(helemaal) eens	84%	69%
niet eens, niet oneens	12%	20%
(helemaal) oneens	4%	12%
totaal	100%	100%

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? - vervolg

	gebruikt groene stroom (n=1138)	gebruikt geen groene stroom (n=662)
Deze windmolenparken zijn passend bij Nederland (met traditie van water en wind).		
(helemaal) eens	75%	62%
niet eens, niet oneens	18%	23%
(helemaal) oneens	7%	15%
totaal	100%	100%
	gebruikt groene stroom (n=1140)	gebruikt geen groene stroom (n=664)
Liever schone energie uit Nederland dan vuile energie uit het buitenland.		
(helemaal) eens	90%	74%
niet eens, niet oneens	9%	19%
(helemaal) oneens	2%	7%
totaal	100%	100%

Uit onderzoek blijkt dat windmolenparken op de Noordzee goed zijn voor de natuur in de Noordzee. Vissen, vogels en zoogdieren profiteren van de windmolens. Zij beschermen dieren en natuur tegen bijvoorbeeld vissers, sterke stroming en grote schepen.

11. Doet dit uw mening over windmolenparken veranderen?	absoluut	relatief
Ja, in positieve zin	1640	65%
Ja, in negatieve zin	35	1%
Nee	834	33%
totaal	2509	100%

Doet dit uw mening over windmolenparken veranderen?

	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
11. Doet dit uw mening over windmolenparken veranderen?		
Ja, in positieve zin	66%	65%
Ja, in negatieve zin	1%	1%
Nee	33%	33%
totaal	100%	100%

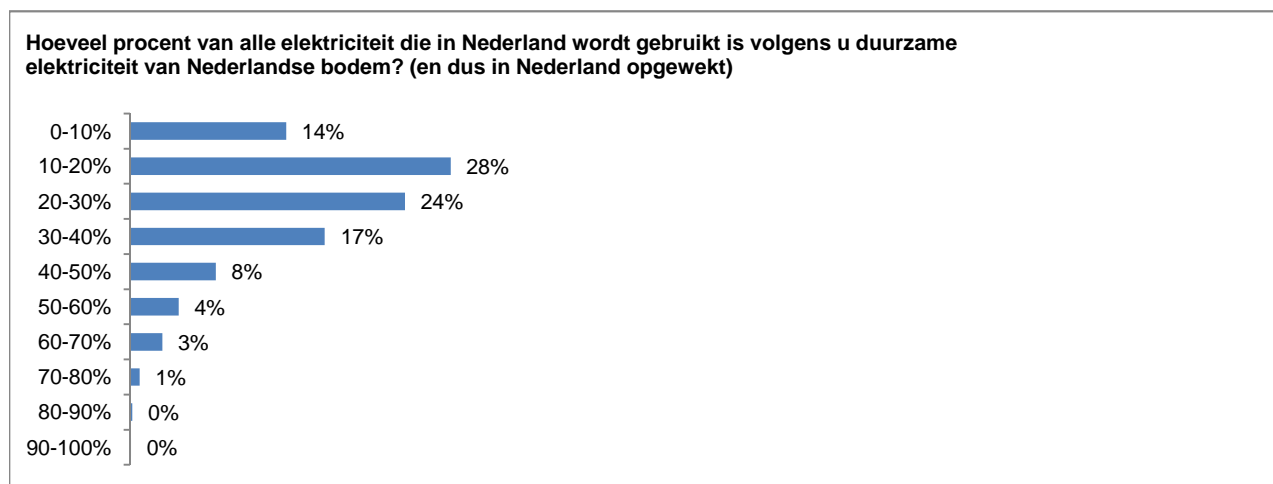
	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
11. Doet dit uw mening over windmolenparken veranderen?		
Ja, in positieve zin	67%	61%
Ja, in negatieve zin	1%	1%
Nee	31%	37%
totaal	100%	100%

Groene stroomproductie in Nederland

Iets meer dan de helft van de respondenten denkt dat 10% tot 30% van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt duurzame energie van Nederlandse bodem is. Een derde denkt dat het meer is en slechts 14% denkt dat het tussen de 0% en 10% is. In werkelijkheid is dit 9%. Vier vijfde van de respondenten vindt het echter belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt. Vooral groene stroom gebruikers zijn deze mening toegedaan. Ruim drie kwart van alle respondenten is dan ook geïnteresseerd in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee, ook respondenten die zelf aan zee wonen hebben hier interesse in. Een derde zou hier ook extra voor willen betalen, maximaal 9%.

Verskillende energiebedrijven in Nederland bieden groene/duurzame stroom aan. Deze stroom komt soms uit Nederland en soms uit het buitenland.

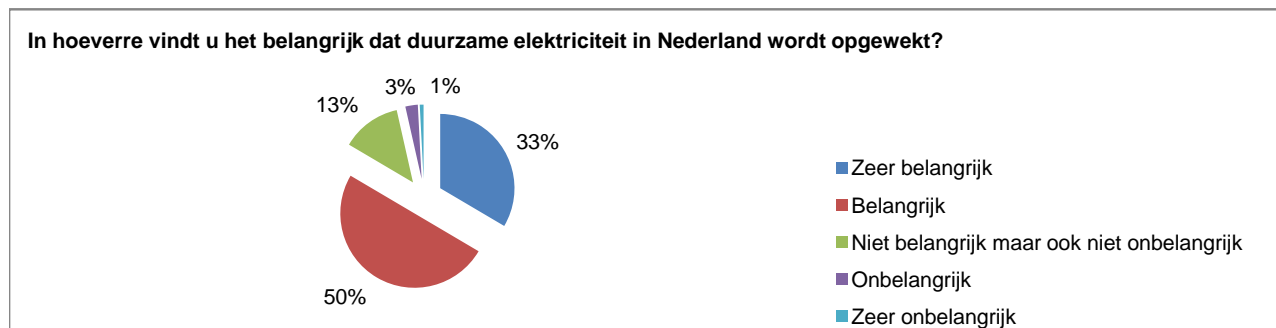
12. Hoeveel procent van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt is volgens u duurzame elektriciteit van Nederlandse bodem? (en dus in Nederland opgewekt)	absoluut	relatief
0-10%	348	14%
10-20%	715	28%
20-30%	613	24%
30-40%	434	17%
40-50%	191	8%
50-60%	108	4%
60-70%	72	3%
70-80%	21	1%
80-90%	5	0%
90-100%	2	0%
totaal	2509	100%

12. Hoeveel procent van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt is volgens u duurzame elektriciteit van Nederlandse bodem? (en dus in Nederland opgewekt)	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
0-10%	13%	14%
10-50%	78%	78%
50-100%	9%	8%
totaal	100%	100%

12. Hoeveel procent van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt is volgens u duurzame elektriciteit van Nederlandse bodem? (en dus in Nederland opgewekt)	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
0-10%	13%	15%
10-50%	78%	78%
50-100%	9%	7%
totaal	100%	100%

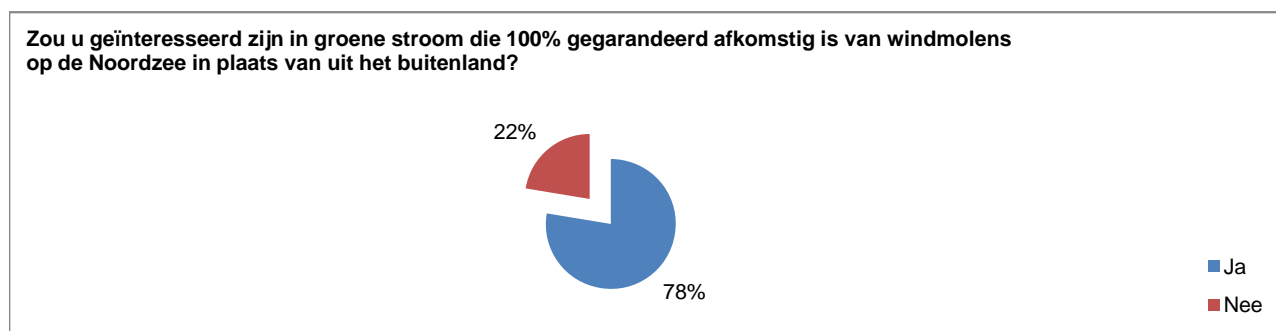
13. In hoeverre vindt u het belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt?	absoluut	relatief
Zeer belangrijk	840	33%
Belangrijk	1254	50%
Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	326	13%
Onbelangrijk	68	3%
Zeer onbelangrijk	21	1%
totaal	2509	100%

13. In hoeverre vindt u het belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
(zeer) belangrijk	83%	84%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	14%	12%
(zeer) onbelangrijk	3%	4%
totaal	100%	100%

13. In hoeverre vindt u het belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt?	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
(zeer) belangrijk	89%	77%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	9%	18%
(zeer) onbelangrijk	2%	5%
totaal	100%	100%

14. Zou u geïnteresseerd zijn in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee in plaats van uit het buitenland?	absoluut	relatief
Ja	1947	78%
Nee (door naar vraag 17)	562	22%
totaal	2509	100%

14. Zou u geïnteresseerd zijn in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee in plaats van uit het buitenland?	aan zee (n=1224)	niet aan zee (n=1285)
Ja	76%	79%
Nee	24%	21%
totaal	100%	100%

14. Zou u geïnteresseerd zijn in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee in plaats van uit het buitenland?	gebruikt groene stroom (n=1354)	gebruikt geen groene stroom (n=871)
Ja	85%	67%
Nee	15%	33%
totaal	100%	100%

15. Zou u bereid zijn extra te betalen voor deze windenergie die 100% gegarandeerd van windmolens op de Noordzee komt?	absoluut	relatief
Ja	659	34%
Nee (door naar vraag 17)	1288	66%
totaal	1947	100%

Zou u bereid zijn extra te betalen voor deze windenergie die 100% gegarandeerd van windmolens op de Noordzee komt?

15. Zou u bereid zijn extra te betalen voor deze windenergie die 100% gegarandeerd van windmolens op de Noordzee komt?	aan zee (n=934)	niet aan zee (n=1013)
Ja	34%	33%
Nee	66%	67%
totaal	100%	100%

15. Zou u bereid zijn extra te betalen voor deze windenergie die 100% gegarandeerd van windmolens op de Noordzee komt?	gebruikt groene stroom (n=1156)	gebruikt geen groene stroom (n=584)
Ja	39%	25%
Nee	61%	75%
totaal	100%	100%

16. Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?*	absoluut	relatief
0%-4%	135	20%
5%-9%	235	36%
10%-14%	200	30%
15%-19%	18	3%
20% of meer	71	11%
totaal	659	100%
gemiddeld	9%	

* zie bijlage 5 voor frequenties

Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?

16. Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?	aan zee (n=322)	niet aan zee (n=337)
gemiddeld percentage	8,9	8,5

16. Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?	gebruikt groene stroom (n=451)	gebruikt geen groene stroom (n=147)
gemiddeld percentage	8,9	8,3

Persoonlijke voorkeuren

De meeste respondenten hebben op de VVD gestemd bij de laatste landelijke verkiezingen en de meesten zouden ook op de VVD stemmen als er nu weer verkiezingen zouden zijn.

Om meer inzicht te krijgen in verschillende deelnemers en hun voorkeuren, vragen we u nog enkele persoonlijke voorkeuren op te geven.

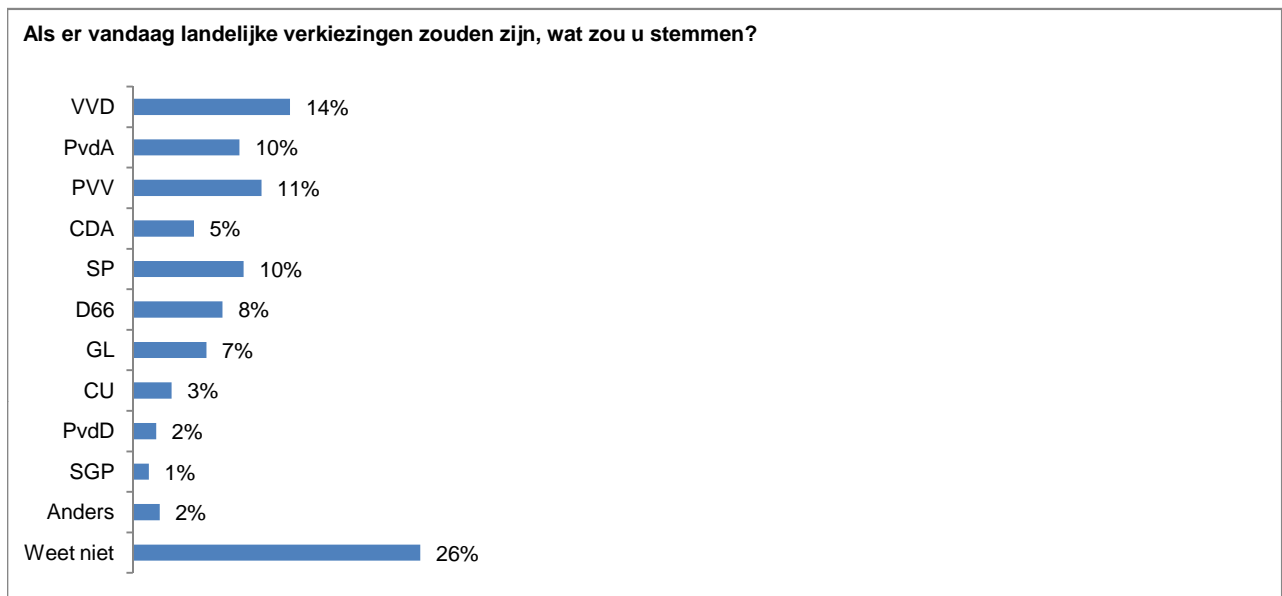
17. Op welke partij heeft u gestemd bij de laatste landelijke verkiezingen?	absoluut	relatief
(VVD) Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	437	17%
(PvdA) Partij van de Arbeid	336	13%
(PVV) Partij voor de vrijheid	325	13%
(CDA) Christen Democratisch Appel	190	8%
(SP) Socialistische Partij	297	12%
(D66) Democraten 66	201	8%
(GL) GroenLinks	194	8%
(CU) ChristenUnie	101	4%
(PvdD) Partij voor de dieren	50	2%
(SGP) Staatkundig Gereformeerde Partij	32	1%
Anders, namelijk:*	116	5%
Weet niet	230	9%
totaal	2509	100%

* zie bijlage 6 voor toelichting

18. Als er vandaag landelijke verkiezingen zouden zijn, wat zou u stemmen?	absoluut	relatief
(VVD) Volkspartij voor Vrijheid en Democratie	352	14%
(PvdA) Partij van de Arbeid	239	10%
(PVV) Partij voor de vrijheid	288	11%
(CDA) Christen Democratisch Appel	137	5%
(SP) Socialistische Partij	248	10%
(D66) Democraten 66	201	8%
(GL) GroenLinks	165	7%
(CU) ChristenUnie	87	3%
(PvdD) Partij voor de dieren	52	2%
(SGP) Staatkundig Gereformeerde Partij	36	1%
Anders, namelijk:*	60	2%
Weet niet	644	26%
totaal	2509	100%

* zie bijlage 7 voor toelichting

Indien u nog opmerkingen heeft over het onderwerp van deze vragenlijst, kunt u daarvoor de ruimte hieronder gebruiken.*

* zie bijlage 8 voor toelichting

3 Analyses

In dit hoofdstuk worden de uitsplitsingen naar politieke voorkeur weergegeven. De met een * gemarkeerde vragen zijn niet statistisch getoetst, omdat het aantal respondenten per subgroep te klein is om verantwoorde uitspraken over te kunnen doen. De resultaten dienen dan ook met voorzichtigheid bebracht te worden.

De vragen die wel statistisch getoetst mogen worden, zijn getoetst door middel van de chi-kwadraat toets (voor het vergelijken van categorieën) of variantieanalyse (voor het vergelijken van gemiddelden). Door middel van de Bonferroni-methode is gecorrigeerd voor multiple testing.

Indien gesproken wordt van significantie wordt hiermee statistische significantie met een betrouwbaarheid van 95% bedoeld. Dit wil zeggen dat met 95% zekerheid geconcludeerd mag worden dat een verschil daadwerkelijk bestaat en niet op toeval berust.

De met rood weergegeven cijfers geven een significant positieve afwijking ten opzichte van de cijfers in het blauw weer. Bij sommige vragen zijn enkele antwoordcategorieën samengevoegd zodat er per groep voldoende respondenten zijn voor betrouwbare statistische analyses.

3.1 Politieke voorkeur

Respondenten die gestemd hebben op de SP, Groen Links en de Christen Unie vinden duurzame energie vaker belangrijk voor Nederland, omdat dit voor minder vervuiling zorgt dan VVD- en PVV-stemmers. Ook vinden ze relatief vaak dat duurzame energie belangrijk is in verband met het tegengaan van klimaatverandering.

Relatief veel Groen Links stemmers hebben groene stroom, terwijl relatief veel VVD'ers, PvdA'ers, PVV'ers en SP'ers juist geen groene stroom hebben. Respondenten die Groen Links gestemd hebben, geven dan ook vaker dan VVD-, PVV-, CDA-, SP-, CU- en SGP-stemmers aan dat ze het belangrijk vinden om te weten waar hun elektriciteit vandaan komt. Groen Links-stemmers geven tevens vaker dan VVD-stemmers aan dat ze het belangrijk vinden dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt en zijn ze relatief vaak geïnteresseerd in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee. Ook zouden Groen Links-, Partij van de Dieren- en SP-stemmers relatief veel geld geven aan duurzame energiebronnen, terwijl VVD- en PVV-stemmers juist relatief veel geld aan gas-, kolen- en kerncentrales zouden geven (t.o.v. de PvdA-, SP- en Groen Links-stemmers). Daarnaast willen respondenten die op de VVD hebben gestemd relatief veel geld geven aan de belastingvrijstelling op kerosine en willen CDA-stemmers relatief veel geld geven aan belastingkorting voor bedrijven die veel energie verbruiken.

Zoals verwacht, zijn Groen Links-stemmers positiever over windmolenparken dan andere respondenten. Zo vinden ze relatief vaak dat windmolenparken goed zijn voor milieu en klimaat, dat de windmolenparken noodzakelijk zijn om in de toekomst nog energie te hebben en dat de windmolenparken bij Nederland passen. Daarnaast vinden relatief weinig Groen Links-stemmers dat de windmolenparken te duur zijn.

1. In hoeverre vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland?*	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
(zeer) belangrijk	87%	91%	79%	92%	90%	96%	98%	94%	98%	94%
niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	12%	9%	18%	7%	8%	4%	2%	6%	2%	6%
(zeer) onbelangrijk	1%	0%	3%	2%	2%	0%	1%	0%	0%	0%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

2. Waarom vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)	VVD (n=382)	PvdA (n=306)	PVV (n=258)	CDA (n=174)	SP (n=267)	D66 (n=192)	GL (n=190)	CU (n=95)	PvdD (n=49)	SGP (n=30)
Minder vervuiling	69%	79%	69%	78%	82%	80%	87%	86%	84%	73%
Olie en gas raken op	61%	61%	54%	53%	52%	69%	63%	54%	57%	50%
Groene energie is een groeimarkt en levert Nederland geld op	23%	25%	22%	26%	21%	26%	31%	17%	29%	27%
Tegengaan klimaatverandering	45%	62%	41%	51%	56%	60%	66%	63%	57%	40%
Onafhankelijkheid van landen in het Midden-Oosten of Rusland die nu onze energie leveren	55%	44%	53%	55%	51%	51%	49%	48%	37%	53%
Anders	1%	2%	0%	1%	3%	1%	2%	1%	2%	3%

3. Waarom vindt u duurzame energie niet belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)*	VVD (n=3)	PvdA (n=1)	PVV (n=10)	CDA (n=3)	SP (n=5)	D66 (n=1)	GL (n=1)	CU (n=0)	PvdD (n=0)	SGP (n=0)
Energie moet goedkoop blijven	67%	0%	40%	0%	80%	0%	0%	0%	0%	0%
Energie is een vrije markt	0%	100%	0%	33%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Ik geloof niet in het klimaatprobleem	33%	0%	80%	33%	60%	100%	0%	0%	0%	0%
Import van energie is geen probleem, maar handel	67%	0%	20%	0%	40%	0%	0%	0%	0%	0%
Het is te duur	0%	0%	30%	67%	60%	0%	100%	0%	0%	0%
Anders	0%	0%	0%	0%	20%	0%	0%	0%	0%	0%

4. Heeft u zelf groene stroom?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja	46%	54%	54%	55%	54%	61%	72%	49%	52%	50%
Nee	43%	35%	37%	33%	36%	26%	20%	36%	40%	34%
Weet ik niet	11%	11%	9%	12%	9%	13%	9%	16%	8%	16%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

5. In hoeverre vindt u het belangrijk te weten waar uw stroom / elektriciteit vandaan komt?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
(zeer) belangrijk	40%	58%	42%	51%	54%	56%	72%	51%	66%	38%
Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	47%	37%	49%	38%	38%	33%	26%	43%	32%	53%
(zeer) onbelangrijk	14%	6%	9%	11%	8%	10%	2%	6%	2%	9%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

6. Vindt u dat Nederland minder afhankelijk moet zijn van olie en gas uit het Midden-Oosten en Rusland?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja	78%	81%	84%	83%	80%	82%	82%	80%	78%	78%
Nee	13%	10%	8%	8%	10%	9%	10%	7%	10%	9%
Geen mening	9%	9%	8%	9%	10%	9%	7%	13%	12%	13%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

7. Verandert dit uw mening over de mogelijkheden van Nederlandse windenergie?*	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja, in positieve zin	70%	68%	69%	63%	65%	66%	64%	70%	78%	63%
Ja, in negatieve zin	2%	1%	3%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	3%
Nee	28%	31%	28%	36%	34%	32%	36%	29%	20%	34%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

8. Hoe zou u dit geld verdelen? (in miljard euro)	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
gas-, kolen- en kerncentrales	1,4	1,1	1,4	1,3	1,1	1,2	1,0	1,2	1,0	1,6
duurzame energiebronnen, zoals windenergie	2,7	3,2	2,9	2,8	3,4	3,2	3,6	3,1	3,6	2,6
belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken, zoals Hoogovens	,9	,9	,8	1,0	,8	,8	,7	,9	,7	1,0
belastingvrijstelling op kerosine (brandstof vliegtuigen)	1,0	,8	,8	,8	,7	,8	,7	,9	,7	,9

9. Wist u van het bestaan van deze windmolenparken op zee?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja	84%	82%	79%	84%	79%	87%	86%	75%	86%	72%
Nee	16%	18%	21%	16%	21%	13%	14%	25%	14%	28%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

Deze windmolenparken zijn mooi.	VVD (n=350)	PvdA (n=258)	PVV (n=241)	CDA (n=152)	SP (n=221)	D66 (n=165)	GL (n=160)	CU (n=70)	PvdD (n=41)	SGP (n=22)
(helemaal) eens	15%	21%	22%	12%	21%	12%	20%	16%	15%	23%
niet eens, niet oneens	31%	29%	32%	27%	37%	35%	34%	24%	34%	32%
(helemaal) oneens	53%	50%	46%	61%	42%	53%	46%	60%	51%	45%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor milieu en klimaat.	VVD (n=362)	PvdA (n=271)	PVV (n=251)	CDA (n=159)	SP (n=230)	D66 (n=169)	GL (n=165)	CU (n=75)	PvdD (n=42)	SGP (n=23)
(helemaal) eens	78%	86%	81%	81%	85%	84%	91%	89%	83%	83%
niet eens, niet oneens	16%	10%	13%	14%	12%	10%	7%	8%	14%	17%
(helemaal) oneens	6%	5%	6%	5%	3%	6%	2%	3%	2%	0%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? - vervolg										
Deze windmolenparken zijn goed voor de BV Nederland, wij hebben veel bedrijven die er van profiteren.	VVD (n=348)	PvdA (n=248)	PVV (n=236)	CDA (n=148)	SP (n=213)	D66 (n=158)	GL (n=151)	CU (n=66)	PvdD (n=41)	SGP (n=23)
	74%	75%	76%	69%	76%	80%	77%	67%	73%	78%
	niet eens, niet oneens	20%	17%	25%	21%	15%	21%	32%	24%	17%
	(helemaal) oneens	4%	7%	6%	3%	5%	3%	2%	2%	4%
	totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Deze windmolenparken zijn te duur.	VVD (n=298)	PvdA (n=210)	PVV (n=192)	CDA (n=125)	SP (n=175)	D66 (n=130)	GL (n=129)	CU (n=56)	PvdD (n=35)	SGP (n=21)
	31%	19%	31%	30%	19%	22%	12%	20%	9%	38%
	niet eens, niet oneens	42%	41%	46%	41%	39%	44%	48%	43%	33%
	(helemaal) oneens	39%	28%	25%	40%	39%	44%	32%	49%	29%
	totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Deze windmolenparken zijn noodzakelijk om in de toekomst nog energie te hebben.	VVD (n=360)	PvdA (n=268)	PVV (n=250)	CDA (n=155)	SP (n=228)	D66 (n=167)	GL (n=165)	CU (n=74)	PvdD (n=41)	SGP (n=23)
	71%	80%	78%	77%	83%	79%	85%	78%	90%	78%
	niet eens, niet oneens	14%	16%	15%	11%	16%	9%	19%	7%	22%
	(helemaal) oneens	6%	7%	8%	5%	5%	6%	3%	2%	0%
	totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Deze windmolenparken zijn passend bij Nederland (met traditie van water en wind).	VVD (n=364)	PvdA (n=273)	PVV (n=252)	CDA (n=158)	SP (n=233)	D66 (n=170)	GL (n=167)	CU (n=76)	PvdD (n=43)	SGP (n=23)
	66%	74%	71%	68%	76%	72%	81%	70%	74%	87%
	niet eens, niet oneens	16%	19%	21%	16%	21%	16%	22%	19%	9%
	(helemaal) oneens	10%	10%	11%	8%	7%	3%	8%	7%	4%
	totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Liever schone energie uit Nederland dan vuile energie uit het buitenland.*	VVD (n=367)	PvdA (n=270)	PVV (n=253)	CDA (n=158)	SP (n=233)	D66 (n=173)	GL (n=167)	CU (n=76)	PvdD (n=43)	SGP (n=23)
	78%	89%	82%	82%	88%	86%	93%	86%	88%	87%
	niet eens, niet oneens	9%	12%	15%	11%	11%	5%	12%	9%	13%
	(helemaal) oneens	3%	6%	3%	1%	3%	2%	3%	2%	0%
	totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

11. Doet dit uw mening over windmolenparken veranderen?*	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja, in positieve zin	63%	68%	66%	56%	66%	66%	71%	68%	78%	56%
Ja, in negatieve zin	2%	1%	1%	3%	1%	1%	1%	2%	2%	0%
Nee	35%	31%	33%	41%	33%	33%	28%	30%	20%	44%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

12. Hoeveel procent van alle elektriciteit die in Nederland wordt gebruikt is volgens u duurzame elektriciteit van Nederlandse bodem? (en dus in Nederland opgewekt)	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
0-10%	16%	14%	10%	9%	14%	18%	19%	14%	10%	19%
10-50%	76%	76%	83%	84%	80%	76%	76%	78%	76%	72%
50-100%	8%	10%	7%	7%	6%	5%	5%	8%	14%	9%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

13. In hoeverre vindt u het belangrijk dat duurzame elektriciteit in Nederland wordt opgewekt?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
(zeer) belangrijk	78%	87%	82%	87%	89%	81%	90%	86%	92%	78%
Niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk	17%	9%	15%	9%	9%	14%	7%	14%	6%	22%
(zeer) onbelangrijk	5%	4%	3%	4%	2%	5%	3%	0%	2%	0%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

14. Zou u geïnteresseerd zijn in groene stroom die 100% gegarandeerd afkomstig is van windmolens op de Noordzee in plaats van uit het buitenland?	VVD (n=437)	PvdA (n=336)	PVV (n=325)	CDA (n=190)	SP (n=297)	D66 (n=201)	GL (n=194)	CU (n=101)	PvdD (n=50)	SGP (n=32)
Ja	71%	82%	78%	77%	82%	75%	86%	80%	90%	66%
Nee	29%	18%	22%	23%	18%	25%	14%	20%	10%	34%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

15. Zou u bereid zijn extra te betalen voor deze windenergie die 100% gegarandeerd van windmolens op de Noordzee komt?	VVD (n=309)	PvdA (n=277)	PVV (n=253)	CDA (n=147)	SP (n=245)	D66 (n=150)	GL (n=166)	CU (n=81)	PvdD (n=45)	SGP (n=21)
Ja	30%	38%	24%	44%	32%	41%	55%	31%	44%	29%
Nee	70%	62%	76%	56%	68%	59%	45%	69%	56%	71%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

16. Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?*	VVD (n=94)	PvdA (n=106)	PVV (n=61)	CDA (n=64)	SP (n=78)	D66 (n=62)	GL (n=91)	CU (n=25)	PvdD (n=20)	SGP (n=6)
gemiddeld percentage	8,7	10,1	7,4	7,1	7,8	9,7	11,3	7,0	7,8	3,5

Bijlage 1

ad vraag 2

N.B. Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

2. Waarom vindt u duurzame energie belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)? Anders , namelijk:
afval is grondstof
Behoud van Moeder Aarde die we te leen hebben en zo goed mogelijk moeten beheren
beter voor het nageslacht
bewust wording / natuur
De definitie van duurzaam? Voor mij is het een wijze om van de natuur te leven. De wind is er al dus gebruiken is logisch met de huidige techniek.
de prijs
de zon is er niet voor niets
decentrale opwekking
Een enorme kans voor innovatieve werkgelegenheid.
fatsoenlijk leven
Gebruikds vriendelijker
Hernieuwbaarheid is een goed doel op zich.
het helpt tegen de schadelijke effecten die de huidige energievoorzieningen nu hebben
Het is goed de aarde in tact te laten
ik vind het belangrijk als het maar eerlijk en goed is en dat er geen mensen onder lijden
inovatieve ontwikkeling
is op den duur goedkoper
kan goedkopere bron zijn
kosten
Minder vervuiling en olie en gas raken op
nederland zou voortrekkersrol kunnen spelen in innovatie op dit terrein
Onderzoek naar technologie
Ook volgende generaties hebben recht op schone wereld
Planeet is niet alleen van ons, maar ook van ons nageslacht.
schonere 'lucht' geeft een gezonder leefklimaat
spreiding van het risico om zonder energie te raken: door meerdere energiebronnen aan te boren zit je niet gelijk zonder energie als de bron wegvalt
uiteindelijk goedkoper
Veel beter voor Milieu, Flora en Fauna en de mens
voor komende generaties
voorstander van gebruik lokale middelen
waarom het gevaar lopen van kernrampen en kolen vervuiling als je gratis schone energie kunt opvangen
waarom niet?

Bijlage 2

ad vraag 3

N.B. Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

3. Waarom vindt u duurzame energie niet belangrijk voor Nederland? (meerdere opties mogelijk)?
Anders, namelijk:
Andere landen zullen alle beschikbare fossieleenergiebronnen toch wel verstoken.
het is een loze marketing term
is leuk speeltje van de politiek

Bijlage 3

ad vraag 8

9. Hoe zou u dit geld verdelen? (in miljard) gas-, kolen- en kerncentrales	aantal
0	314
0,2	5
0,3	8
0,4	8
0,5	193
0,6	1
0,7	19
0,8	12
0,9	3
1	821
1,1	20
1,2	48
1,3	61
1,4	107
1,5	312
1,6	18
1,7	16
1,8	10
1,9	4
2	344
2,2	2
2,3	2
2,4	2
2,5	29
2,6	1
2,7	2
2,8	1
3	101
3,2	1
3,3	1
3,5	3
4	14
4,3	1
5	7
5,5	1
5,8	1
5,9	1
6	15
totaal	2509
gemiddeld	1,24

duurzame energiebronnen	aantal
0	28
0,1	1
0,2	1
0,5	8
0,7	1
0,8	1
1	52
1,2	5

1,3	21
1,4	20
1,5	114
1,6	26
1,7	38
1,8	45
1,9	19
2	431
2,1	12
2,2	15
2,3	15
2,4	14
2,5	160
2,6	13
2,7	7
2,8	18
2,9	2
3	623
3,1	6
3,2	4
3,3	9
3,4	3
3,5	79
3,6	7
3,7	2
3,8	3
4	321
4,1	2
4,3	4
4,4	3
4,5	57
4,6	8
4,7	2
5	103
5,3	2
5,5	17
5,6	1
6	186
totaal	2509
gemiddeld	3,04

belastingkorting voor bedrijven die heel veel energie verbruiken	aantal
0	590
0,1	2
0,2	6
0,3	5
0,4	3
0,5	292
0,6	7
0,7	20
0,8	23
0,9	11
1	855
1,1	16
1,2	46
1,3	67

1,4	40
1,5	334
1,6	6
1,7	17
1,8	3
1,9	6
2	140
2,3	1
2,5	6
3	12
4	1
totaal	2509
gemiddeld	0,86

belastingvrijstelling op kerosine	aantal
0	662
0,1	7
0,2	2
0,3	5
0,4	3
0,5	267
0,6	7
0,7	22
0,8	20
0,9	10
1	776
1,1	16
1,2	50
1,3	38
1,4	51
1,5	294
1,6	25
1,7	93
1,8	22
1,9	8
2	109
2,1	1
2,2	1
2,3	1
2,5	4
3	9
3,5	1
4	3
6	2
totaal	2509
gemiddeld	0,85

Bijlage 4

ad vraag 10

10. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

absoluut	helemaal eens	eens	niet eens, niet oneens	oneens	helemaal oneens	totaal	weet ik niet
Deze windmolenparken zijn mooi	109	229	634	477	471	1920	117
Deze windmolenparken zijn goed voor milieu en klimaat	797	845	262	63	29	1996	41
Deze windmolenparken zijn goed voor de BV Nederland, wij hebben veel bedrijven die er van profiteren	521	854	399	61	25	1860	177
Deze windmolenparken zijn te duur	107	269	659	347	175	1557	480
Deze windmolenparken zijn noodzakelijk om in de toekomst nog energie te hebben	627	915	302	88	50	1982	55
Deze windmolenparken zijn passend bij Nederland (met traditie van water en wind)	574	848	404	90	98	2014	23
Liever schone energie uit Nederland dan vuile energie uit het buitenland	1011	671	259	44	31	2016	21

relatief	helemaal eens	eens	niet eens, niet oneens	oneens	helemaal oneens	totaal
Deze windmolenparken zijn mooi	6%	12%	33%	25%	25%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor milieu en klimaat	40%	42%	13%	3%	1%	100%
Deze windmolenparken zijn goed voor de BV Nederland, wij hebben veel bedrijven die er van profiteren	28%	46%	21%	3%	1%	100%
Deze windmolenparken zijn te duur	7%	17%	42%	22%	11%	100%
Deze windmolenparken zijn noodzakelijk om in de toekomst nog energie te hebben	32%	46%	15%	4%	3%	100%
Deze windmolenparken zijn passend bij Nederland (met traditie van water en wind)	29%	42%	20%	4%	5%	100%
Liever schone energie uit Nederland dan vuile energie uit het buitenland	50%	33%	13%	2%	2%	100%

Bijlage 5

ad vraag 16

16. Hoeveel procent per maand zou u er extra voor over hebben om deze energie te kopen?	aantal
1	12
2	112
3	9
4	2
5	231
7	1
8	3
10	200
15	18
20	48
23	1
25	3
30	2
33	2
40	1
50	12
75	1
100	1
totaal	659
gemiddeld	8,69

Bijlage 6

ad vraag 17

N.B. Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

17. Op welke partij heeft u gestemd bij de laatste landelijke verkiezingen? Anders, namelijk:	aantal
50 plus	2
almere partij	1
ben niet stemgerechtigd	11
Blanco	4
geen	9
geen opgave	1
HeelNL	1
Ik ben blij het niet op mijn geweten te hebben dat ik voor ook maar één van de partijen gestemd heb. Puntje bij paaltje zijn ze allemaal erg en wijken ze allemaal van hun beloftes af	1
ik stem niet	3
Lijst 17	1
lokale partij	1
Mens	1
niet	27
niet gestemd	37
niet gestemd was op vakantie	1
niet, omdat het een puinhoop was en nog steeds is	1
nvt	2
Piratenpartij	1
stem niet	1
stem nooit	1
Studenten partij	1
ton	1
wil ik niet zeggen	6
zeer bewust NIET	1

Bijlage 7

ad vraag 18

N.B. Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

18. Als er vandaag landelijke verkiezingen zouden zijn, wat zou u stemmen? Anders, namelijk:	aantal
50+ partij	1
BEWUSTE NIET-STEMMERS	1
blanco	5
geen	4
geen opgave	1
HeelNL	1
ik mag niet stemmen ivm nationaliteit	1
ik stem niet	26
Ik stem niet meer	1
mens	1
n.v.t.	1
nee	1
niets. veel te veel woorden en weinig daden	1
Nog steeds geen van allen.	1
nvt	2
ongeldig	1
op geen een	1
Ouderenpartij	1
partij voor ouderen	1
stem nooit	1
wil ik niet zeggen	5
zou ik niet stemmen	1
ZOU NIET GAAN STEMMEN MAAR LAAT IEMAND ANDERS MIJN STEM GEBRUIKEN	1

Bijlage 8

opmerkingen

N.B. Onderstaande opmerkingen zijn een letterlijke weergave van de reacties van de respondent en kunnen dus foutieve spelling of grammatica bevatten.

Indien u nog opmerkingen heeft over het onderwerp van deze vragenlijst, kunt u daarvoor de ruimte hieronder gebruiken.
als de groene energie veel goedkoper word dan de grijze, sta ik vooraan, ik denk vele met mij.
Als ik een goed salaris zou hebben, zou ik bereid zijn meer te betalen voor groene stroom.
als Nederland wil dat we duurzame energie gaan gebruiken dan moeten ze de prijs vele malen lager maken, daar heeft iedereen profijt van.
andere duurzame energie bronnen weinig toegelicht en uitgewerkt waardoor de suggestie kan ontstaan van alleen windmolenenergie.
Andere vormen van duurzame energie kunnen ook benut worden.
Ben benieuwd hoeveel mensen er zouden kiezen voor kernenergie na de ramp in Japan
Ben enigszins op de hoogte van het onderwerp, niet diepgaand.
Bij de laatste vraag, over het stemmen, mis ik een vakje voor "niet stemmen" Ik stem namelijk niet
Bij de optelsom van het verdelen van 6 miljard is het totaal bedrag in het voorbeeld niet 6 maar 5,9 miljard.
bij de vraag of je meer wil betalen voor windenergie uit de Noordzee, was het niet helemaal duidelijk ten opzichte van wat: meer dan gewone, niet-duurzame stroom of meer dan andere duurzame energie uit een ander land
Bij de vraag om 6 miljard te verdelen over de verscheidene kostenposten vind ik dat er meer uitleg over deze kostenposten gegeven had mogen worden.
Bij sommige vragen te weinig alternatieven of geen ruimte voor toelichting. Bijv. de vraag over groene stroom vd. windmolenparken in de Noordzee is uitsluitend met ja / nee te beantwoorden, maar ik zou graag een toelichting willen geven zoals bijv. JA, mits de kosten niet hoger zijn dan van conventionele energiebronnen. Nu moet ik noodgedwongen NEE kiezen. Te zwart / wit voor een onderwerp als dit! Bovendien vind ik de vraagstelling soms te absoluut ("steenkool raakt op" - ja, over enige honderduizenden jaren!) en te veel sturend naar pro-groene energie. Het hele subsidiegebeuren (zonder hetwelke die windmolens alleen maar zouden kósten) komt bijv. niet aan bod.
Bij vraag 8 wordt gepraat over 6 miljard, maar 6 miljard wát? Appels, peren? Ik vind dat dit er wel duidelijker bij vermeld had mogen worden. Bijvoorbeeld met het woord 'euro' of het euro-teken '€'.
cijfers gezien om bij stil te staan.
de energieprijis zou juist omlaag moeten, als deze voor 100% iuit Nederland komt.
De enquête was wel heel erg geschreven naar voorstanders van Wind/duurzame energie. Alternatieven (oa kernenergie) werden onbelicht. Ik kan mij niet voorstellen dat iemand iets kan met dit subjectieve onderzoek.
De keuzes zijn her en der een beetje beperkt. Het doorgeven van een schone planeet aan onze kids is voor mij het belangrijkste. Of de energie nu "Nederlands" is, of waar ter wereld dan ook opgewekt wordt is voor mij bijna niet van belang. Schone energie is een mondiale zaak. Daarnaast..., als het hier windstil is en in Moskou (of waar dan ook) hard waait of andersom, dan maakt het feitelijk niet uit waar energie vandaan komt of naar toe gaat.
De laatste vraag kan wat mij betreft achterwege blijven
De overheid zou ook stimuleringsmaatregelen kunnen treffen, bijvoorbeeld door de bedrijven te belonen indien ze een hoog % aan groene energie leveren van hun totale leverantie. De consument kijkt immers toch naar de kosten van energie, zeker nu deze structureel stijgende zijn.
De reden om niet meer te willen betalen voor schone nederlandse energie is dat er geen dure transportkosten nodig zijn en dat schone energie gewoon niet meer hoeft te kosten dan vuile energie.
De reden waarom ik en waarschijnlijk veel mensen met mij moeite zouden hebben met meer betalen voor duurzame stroom van nederlandse windmolenparken is niet zozeer dat ik het er niet voor over heb maar omdat het al behoorlijk lastig is om wat geld over te houden nadat alle maandelijkse rekeningen zijn betaald. We betalen in nederland al ontzettend veel belasting waar de staat allerlei prachtige dingen voor zou kunnen doen die nederland echt fantastisch zouden kunnen helpen maar de staat geeft het liever zomaar weg aan bijv. ijsland en griekenland.
de vragen of mijn mening niet veranderd was komt omdat ik er al van op de hoogte was.
de vragen of mijn mening veranderd was heb ik met ja, in positieve zin, beantwoord. Dat is echter niet helemaal waar, ik wist het al en stond er al positief tegenover. Het antwoord Nee, impliceert echter ook dat je nog steeds negatief bent.
De vragen waren erg sturend. Kernenergie ontbrak bijvoorbeeld.
De vragen zijn overwegend suggestief !!
De vragenlijst begon over duurzame energie in het algemeen en focuste daarna op windenergie. Mijn mening over windenergie verschilt in sterke mate met mijn mening over duurzame energie in het algemeen. Dit kon ik nu niet duidelijk maken en daardoor lijken antwoorden nu soms tegenstrijdig.

De windmolens op het land. Daar is niet naar gevraagd. In Flevoland vind ik ze inmiddels bijzonder storend. Overal waar je kijkt beweegt iets. Heel nerveus. Het landschap waar ik rust zou willen vinden is er niet meer. Ik wordt zenuwachtig van al die draaiende dingen waar ik ook kijk. Gewoon uit het zicht ver in zee, geen bezwaar.
Duidelijke vragen, maar niet goed over nagedacht. Wordt kernenergie binnen dit onderzoek niet als duurzaam beschouwd? Raar. Vooringenomen vraagstelling/onderzoek, valt veel op af te dingen. Dus wat mij betreft nu al eenzijdig en dus niet serieus te nemen. En de uitkomst is makkelijk te voorspellen. Erg jammer!
Duurzame energie is te duur en daarom slecht voor de economie. Bovendien is er nog voor honderden jaren fossiele energie beschikbaar. Daar komt nog bij dat het klimaat altijd al aan verandering onderhevig is geweest en de wereld veel warmere periodes gekend heeft. Heel dat gezeur over energie en het klimaat is niets anders dan een geldverslindende opgeblazen hype.
Een goede vragenlijst ook voor de niet betaler van de stroom in huis. Dit doen mijn ouders.
Een leuk onderwerp dat te kort is
Een vraag was onduidelijk. 100% Windenergie uit Nederland of uit het buitenland. Bedoelde U windenergie uit het buitenland of energie uit het buitenland. Graag altijd scherp formuleren.
eigenlijk niet vond het interessand om in te vullen
En ik zou graag de miljarden ergens anders aan besteden zoals deelnemingen in zonne-energieprojecten in de Sahara. Maar daar is geen ruimte voor in de vraagstelling. Verder stimulering van zonne-energieprojecten in eigen land.
Energie door windmolens kost veel meer dan het opbrengt. Daarbij is het in de Noordzee levensgevaarlijk met superduk scheepvaartverkeer!
Enquete is er eenzijdig. er zijn een hoop andere mogelijkheden voor groene stroom dan windmolens in de Noordzee.
Er is tegenwoordig een mogelijkheid om onder de nokpannen een nieuwe vorm van zonneenergie opwekking te plaatsen. Is eenvoudig aan te leggen, heeft een hoog rendement en is beter voor het dak. Zou verplicht moeten worden en daardoor een enorme toevoeging van groene stroomopwekking zijn.
Er werd gevraagd of ik bij 100% duurzame windmolens energie dan wel hiervan gebruik wil maken. Keus was ja / nee. Waarom niet misschien of wellicht?
er word nu groenstroom verkocht zeggen ze maar dat is bij mij niet waar ik heb nog steeds grijze stroom
Er wordt zowel over groene stroom als windenergie(parken op zee) gesproken, waardoor het onderwerp onduidelijk is: groene stroom of windenergieparken op zee? Kan goed samengaan, maar hoeft niet. Er zijn meer vormen van groene stroom mogelijk. Een voorstander van groene stroom is niet noodzakelijk een voorstander van windparken op zee. Nuancering bij de vraag of ik bereid ben meer te betalen voor groene stroom: De productie van groene stroom is te gering en daardoor zal de prijs per eenheid hoger uitvallen. Dit mag geen reden zijn om voor groene stroom meer te vragen dan voor fossiele stroom. De kosten van vervuiling worden bij fossiele stroom ook niet doorberekend. Zou de prijs voor grootschalige productie hoger uitvallen dan de huidige prijs voor energie, dan heb ik er geen probleem mee die te betalen.
er zijn meerdere opties om goedkope groene stroom op te wekken!
ga zo door
geen info over zichtvervuiling - geen info over werkelijke opbrengsten van windmolens\9geen wind-geen energie) - geen info of het produceren en in stand houden van de windmolens wel zo energie zuinig is als verteld wordt.Volgens mij kost een windmolen meer aan milieuvervuiling en grondstoffen dan dat hij ooit op zal brengen - geen info over andere, betere groene energie opwerkers zoals zonne energie in warme landen of eb en vloed verschillen Misschien een volgende keer
Geen problemen met het invullen gehad.
geen vragen over hinder en horizon aantasting
Gemeente en provincies zouden meer moeite moeten doen om coöperatieve ideeën voor windenergielevering in wijken en dorpen te stimuleren. Helaas is de rijks en provincie wetgeving geen voorstander voor dit idee.
goede kritische vragenlijst, hoewel ik in dit geval wel benieuwd ben wie er achter de vragenlijst zit. Of dit bijvoorbeeld een bedrijf is dat in groene energie investeert.
Groene stroom is alleen goed als je er met zijn alle werk van maakt en niet zoals nu het geval is.
Groene stroom is ook kernenergie. Dit belangrijke aspect is naar mijn mening ten onrecht niet aan de orde bij vragen over groene stroom.
Heb "groene stroom" gehad en er weer vanaf gestapt, was te duur en niet tevreden over de maatschappij en hoe we aan de telefoon behandeld werden. Je betaalt wel meer maar weet niet zeker of het echt groen is.
helaas brengt windenergie horizonvervuiling met zicht meer en het rendement is erg laag
Helaas wil men in mijn directe woonomgeving ook een windmolenpark plaatsen. Door alle nadelen en ellende die dit met zich meebrengt sta ik toch veel minder positief tegenover windenergie.
Herhaling over 12 maanden?
Het antwoord op de vraag: "windmolens zijn lelijk" (of iets in die trant, heb ik echt correct ingevuld: ik vind windmolens echt mooi om te zien, zeker als het een heel bos is.
Het begrip "groenen stroom" is nog veel te veel omgeven met vraagtekens. Krijg je echt "groene stroom" als je ervoor gekozen hebt?

Het getuigd van onbegrip van uw kant als u gas, kolen en kernergie op een hoop gooit. Vergis u niet, kernenergie is de meest groene energievorm. Met bijvoorbeeld een zonnepaneel brengt het fabriceren al meer milieuschade toe dan het ding ooit gaat opleveren. Ook de staalproductie nodig voor een windmodel is zeer onvoordelig als je bedenkt dat ze niet vel opleveren in vergelijking met traditionele centrales. Bovendien gaan deze zeer variabele bronnen het niet redden zonder een zogenaamde baseline bron: iets moet de vraag aankunnen op momenten dat het niet waait of zon schijnt, zie Duitsland voor de problemen die hun windmodels op dit gebied leveren. Samengevat: een realistisch groene energievoorziening heeft kerncentrales als basis voorziening.
Het is een zeer interessante ontwikkeling. Het zou erg mooi zijn als hier meer publiciteit / informatie over komt.
Het maak mij niet uit waar de groene stroom vandaan komt, wind, water of zon als het maar schoon is. En of het nu uit nederland of een ander europees land komt is ook geen probleem
Het onderwerp en met name de gestelde vragen vond ik zeer suggestief. De vragen leken niet bedoeld om informatie te vergaren voor onderzoek, maar om mensen te beïnvloeden op basis van onvolledige informatie. Daar ben ik niet van gediend, zeker niet van een 'onafhankelijk' onderzoeksbureau.
het woord groene stroom bevalt mij niet.
Iedereen verplicht zonnepanelen op het dak, zeker grote bedrijven, iedereen voorziet grotendeels in de eigen stroom voorziening. Het is zo simpel. Helaas heeft de regering de subsidieregeling grotendeels afgeschaft. Nu komt er een zeer verontreinigd kolencentrale, verschrikkelijk
Ik begrijp niet waarom er in Nederland zo weinig windmolens staan. Neem Duitsland bijvoorbeeld daar staan er heel veel en het verhaal dat er niet genoeg wind en zo in Nederland zou zijn lijkt me onzin en over de dode vogels ook onzin, ik zie ze nooit liggen.
Ik ben al positief over duurzame energie. Een positief feit over duurzame energie verandert mijn mening hierover niet.
Ik ben een voorstander van 50% windenergie en 50% kernenergie. Ik vind windmolens lelijk wegens horizon vervuiling
Ik ben het niet eens met het onderzoek dat windmolenparken "goed zijn voor dieren in de zee". Aangezien er ook onderzoeken zijn die het tegendeel beweren, zoals trillingen en geluidsoverlast die bepaalde zeedieren storen. Waaronder ook zeezoogdieren zoals walvisachtigen en dolfijnen. Deze enquête vond ik iets "gekleurd" wat dat betreft dat het alleen maar goed is. Wel vind ik het één van de beste opties, en sta dus achter de windenergie vanaf parken op de noordzee, maar er moet nog veel verbeterd worden voor natuur en milieu. Dus te simpel om te zeggen "het is goed voor de natuur".
Ik ben nu 4 keer over het windmolenpark in de Noorzee gevlogen en er was waren maar 1 of 2 molens in werking. Hoe kan dit? Ik kreeg de indruk dat het niet werkt.
ik ben voor kernenergie afnemer van atoomstroom
ik ben voorstander van windenergie maar niet van windmolens in de noordzee
Ik blijf de enquêtes interessant vinden. Blijf doorgaan!
Ik had geen idee dat er al windmolenparken in zee waren, wist wel dat er ideeën voor waren. Ik vind het fantastisch als zoiets goed is voor het milieu, maar voel me altijd zo lulig als ik zeggen moet dat ik er niet meer voor wil betalen. Ik leef van een uitkering en geld groeit me niet op de rug.
Ik heb gehoord dat windmolens veel lawaai maken. En dat mensen die er bij in de buurt wonen gek van het gezoem van de wieken worden. Is daar aan gedacht. Wellicht is dat niet van toepassing op zee. Maar ik kan mij niet indenken dat als er 100 op zee staan dat dit een positief effect heeft op de natuur. Er zijn altijd trillingen of zo.... Is daar onderzoek naar gedaan?
Ik kon nergens aangeven dat ik wél voor groene energie van eigen bodem ben, maar dat mijn ruime uitzicht verpest is door die knipperende rode lampjes 's avonds en dat gefriemel van die wieken kilometers verder op in Duitsland!
ik mis de optie kernenergie in dit verhaal, lijkt me toch behoorlijk relevant
Ik mis de vraag vind je dat duurzame energie goedkoper moet zijn dan vervuilde energie
Ik mis de vragen over kerncentrales en het aanzicht van windmolens in onze natuur.
Ik mis feitelijke informatie over het (uit mijn beroepspraktijk vaststaande) feit dat windparken enkel worden opgericht na het verkrijgen van een SDE-subsidie. Méér betalen voor groene stroom doen we, indirect via belastingen, dus tóch wel, of we nu zelf groene stroom verbruiken of niet.
ik mis het feit dat windmolens op zee schadelijk zijn voor de visstand eromheen
Ik mis totaal de optie voor zonne energie!
Ik vind de stelling dat windmolens op zee goed zijn voor vogels en vissen ongeloofwaardig
Ik vind dit belangrijke vragenlijsten
Ik vind een windmolenpark sterk horizonvervuilend. Daar kan ik nog niet los van komen, hoewel ik weet dat de windmolen voordeel heeft..
Ik vind het belangrijk dat er voortdurend onderzoek gedaan wordt naar alternatieve duurzame energie bronnen.
Ik vind schone energie belangrijk maar moet ook op m'n portemonnaie letten. Dilemma!
Ik vond die verdeling over die miljoenen lastig als het onderwerp je niet 100% aanspreekt
Ik vond het op sommige punten meer op een promotie van groene energie lijken dan op een enquête.
Ik weet wel wat ik gestemd heb en wat ik zal gaan stemmen, maar dat is persoonlijk en de optie zeg ik niet stond er niet bij.
Ik wil best een klein beetje meer betalen maar zeker niet te veel aangezien sommige bedrijven er veel geld aan verdienen en dat vind ik geen positieve ontwikkeling als schone energie zo belangrijk is waarom moeten er dan bepaalde mensen erg rijk van worden ik ben voor eerlijk en zuiver

Ik wil heel graag duurzame energie gebruiken, maar als die bv. 2 x zo duur wordt, dan wordt het lastig. Zo'n hoog inkomen heb ik niet... Dus graag duurzame energie voor een betaalbare prijs voor de consument! En ik wist niet dat grote bedrijven die veel energie gebruiken, minder belasting hoeven betalen. Dat slaat dus nergens op!
Ik wist een aantal feiten niet. Stel het op prijs om dergelijke extra informatie erbij te krijgen.
Ik word helemaal ziek van dat "groene" gedoe. Het slaat nergens op en is alleen maar geldklopperij en "business" voor de overheid.
Ik zou alleen niet meer willen betalen voor energie uit Nederland, omdat ik een Wajong uitkering heb en het me niet kan permiteren om meer te moeten betalen voor mijn energierekening.
Ik zou eerst meer willen weten over windmolens op zee en ik geloof eerlijk gezegd niet dat ze een positieve bijdrage leveren aan het milieu. De route van trekvogels schijnt er door verstoord te raken.
Ik zou graag zien dat duurzame energie vraagstukken niet alleen gaan over windenergie, maar in samenhang met zonne energie en waterkracht energie.
Ik zou wel groene stroom willen afnemen maar kan dit helaas niet betalen van een bijstands uitkering
Ik mis vragen over subsidie voor particulieren. veel bedrijven worden gestuurd door kortingen voor grootverbruik. dit geld kan beter gebruikt worden voor subsidie aan particulieren voor zonne panelen bijvoorbeeld of warmte bronnen zodat er minder gas verbruikt wordt. hier valt veel meer in te doen en wordt daardoor betaalbaarder maar de bedrijven hebben vast weer een dikke vinger in de pap
Is er aan duurzame energie niet meer te bedenken dan windmolenparken????
Jammer dat er niets over zonne-energie in staat. Dat is toch ook schone energie? Op mijn huis mogen zonnepanelen, moet alleen een goede samenwerking tussen huurder/verhuurder/energieleverancier worden bedacht.
Kan niet aangeven voor andere vormen van duurzame energie kiezen.
Leuk dat je ook wat leert na beantwoorden van de vragen
leuk om de werkelijke antwoorden te zien nadat je zelf een gok hebt mogen doen (bij vragen als hoeveel % etc).
Leuk om over mee te denken en te verdiepen. en ook belangrijk voor de toekomst van Nederland en zn bevolking
leuk onderwerp
leuk onderzoek
Mijn mening over windmolenparken is altijd positief geweest.
Misschien zou het wat gespecificeerder kunnen
moeilijk onderwerp.
Naast dat er in duurzame energie geïnvesteerd wordt moet er ook onderzoek gedaan worden naar de evt negatieve gevolgen door onttrekking van energie aan de atmosfeer. Bijv: Wat gebeurt er als we 10% van de wind omzetten in stroom en dus 10% wind verwijderen van de aarde. Hetzelfde voor zonneenergie en andere bronnen
Niet alleen wingenergie is belangrijk. Er zijn ook methoden om energie uit water te halen.
Niet over het onderwerp wel over de vragenlijst. Ik beantwoord veel van de vragenlijsten via mijn iPhone. Ik denk dat steeds meer mensen dit in de toekomst gaan doen omdat je dan even in een dood momentje een lijst in kan vullen. Het zou daarom ideaal zijn als jullie net als intomart ook een telefoon versie van de vragenlijsten gaan aanbieden. Met vriendelijke groet,
Op de Noordzee prima, maar op it land niet!. Zonne-energie moet je hier ook by betrekken; eigenlijk heeft dat mijn voorkeur.
probleem is dat de eindgebruiker weer voor hogere kosten komt te staan. Denk dan dat de winsten (giga) weer bij de verkeerden terecht komen. Mileu is een beetje crimineel geworden
raar dat er geen punten worden gegeven, en de te winnen prijzen pas na de vragenlijst worden bekendgemaakt.
Rekening houden met mensen die niet gestemd hebben bij laatste landelijke verkiezingen. Die optie ontbrak. Ik was bijv. niet stemgerechtigd toentertijd.
sommige vragen gaan uit van onderzoeken die nog te veel door andere onderzoeken worden tegengesproken. Dat wakkerd bij mij wantrouwen aan.
sommige vragen waren niet goed te beantwoorden omdat wij al jaren groene stroom en nu ook CO2 neutrale energie hebben
Sommige vragen zou ik nog wat willen toelichten. Het is nooit 100%
Soms te grote noemers, bijv. - gas-, kolen- en KERNcentrales in 1 adem, tja.. - wilt u meer betalen: alleen ja of nee (+ weet niet/licht eraan hoeveel meer) - soms niet helemaal duidelijk, bijv. welke windparken bedoelde u bij de nadere vragen: de nieuwe of de bestaande?
soms vind ik een keuze ja/nee geen andere mogelijkheid wel erg kort door de bocht.
stroom is gewoon stroom wanneer ik groene stroom zou kiezen krijg ik echt geen andere stroom geleverd
te suggestieve vraagstelling, negatieve aspecten windenergie komen te weinig aan bod, zoals sterfte vogels en de horizonvervuiling van windmolens, met name op land
Te veel eenzijdig gericht op windenergie. Ben voor zonenergie . Invoeren door meer subsidie voor zonenergie!
te weinig kennis van zaken over dit onderwerp
Twee vragen vond ik onduidelijk om te beantwoorden: De vragen over de mening over windmolenparken is veranderd in pos. dan wel neg. zin. Bedoelen jullie dan positiever dan eerst, of überhaupt positief. Beantwoording ervan is daardoor veranderlijk.

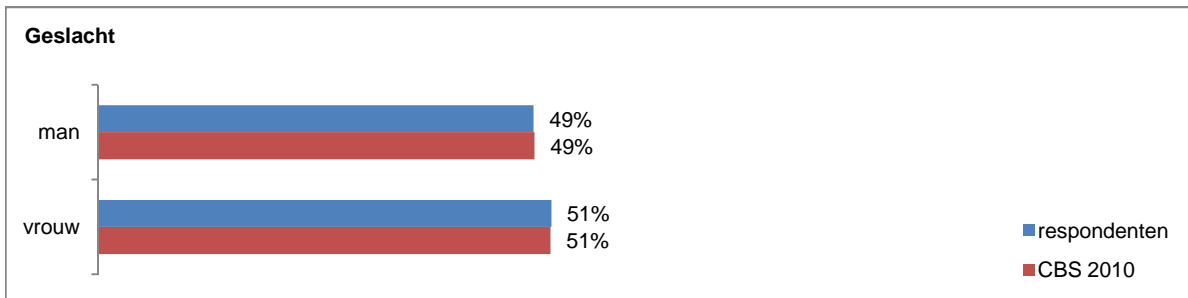
U vraagt naar de interesse naar schone energie uit nederland. Veel mensen betalen hun energie niet zelf, bijvoorbeeld als ze inclusief huren (incl g/w/l). deze vraag miste ik in het onderzoek.
Verkeerde vraagstelling bij vraag 14: gaat het om het verschil in duurzame energie uit NL of het buitenland, of om duurzame energie uit NL vs. niet-duurzame energie uit het buitenland?
vind die windmolens géén fraai gezicht ...
volgens mij moet er ook veel kleinschaligheid komen op het gebied van energieopwekking
Voor de verre toekomst moet nu al meer worden ingezet op kernenergie. Die zal t.z.t. onvermijdelijk worden.
voor mijn gevoel waren de vragen erg suggestief in de zin dat er een duidelijke mening over groene energie uit naar voren kwam, dit past niet bij een vragenlijst die altijd objectief zou moeten zijn
Vraag 11 is volgens mij nog niet geheel goed onderzocht. Ik hoorde op de radio dat niet alle diersoorten baat hebben bij die parken.
vraag 14 is m.i. geen ja/nee vraag
vraag 8 is moeilijk te beantwoorden omdat je geen inzicht hebt over wat de keuzes die je maakt voor een gevolg hebben op de rest vd economie
Vraagstelling is bijzonder 'leading'
vragen over politiek voorkeur passen niet in deze enquête
Vragen zijn soms erg suggestief. Hoewel olie en steenkolen uiteraard zeer vervuילend zijn is het niet zo dat met windenergie het hele energieprobleem is opgelost. Zonne-energie bijvoorbeeld levert al veel meer rendement op.
vragen zijn suggestief gesteld. Nederland stop niet €1,7 miljoen in kerosine. Idiote "prijs" die je kan verdienen. Meteen laatste keer dat ik aan dit soort onderzoeken meedoe.
waarom gaan de vragen alleen over windenergie? met zonnepanelen is ook veel electriciteit op te wekken!
Waarom hebben windmolens eigenlijk 3 wieken?? Ik denk dat 4 veel mooier zou zijn...
waarom kernenergie helemaal mijden
Waarom ook niet zo'n enquête over zonne-energie?
Waarom wordt er alleen maar gepusht voor groene energie zonder dat de energie verspillers worden aangepakt voor mij is het water naar de zee dragen een hele industrie opzetten voor het opwekken van groene stroom en tegelijkertijd een autoparc opzetten op electriciteit en bijv. alles wat tegemoeddig te koop is gaat op standby. Met kerst moeten hele steden verlicht worden met sfeerverlichting etc.etc
Waarom wordt er niet gesproken over zonne energie?
Wat ik niet begrijp is dat energiebedrijven groene stroom aanbieden tegen de kosten van "vuile" stroom maar dit niet automatisch doen. Als consument moet je dat speciaal aanvragen. Waarom gebeurt dit niet vanzelf als de kosten gelijk (zouden) zijn? En wie controleert dat ik daadwerkelijk groene stroom geleverd krijg?
we wonen zelf dicht bij de plek waar een windmolenpark komt, het is verschrikkelijk voor het uitzicht, ze zouden ze veel verder in zee moeten zetten die molens. Het zou dan nog wel te verduren zijn, maar ze komen pal naast de dijk in het water, het wordt geen gezicht. Ergens ben ik er daarom op tegen, zeg nou zelf als het dicht bij je deur is... Ze zijn van gigantische hoogte
weinig ruimte om windenergie van noordzee te vergelijken tegen huidige groene stroom, zonnepanelen etc
Wie is opdrachtgever? Wat gebeurt er met zo'n enquête?
Wij hebben al jaren alles vast gezet bij de nuon. Dat is nu voordeliger voor ons
wij kunnen de komende 100 jaar helaas niet zonder kernenergie. Beter dan kolen en gas omdat de CO2 uitstoot vrijwel nihil is.
Wil graag weer onderzoeken die punten opleveren ipv die stomme winnaars. Je bent Nederlander of je bent het niet ;-)
Windenergie is niet duurzaam want kost meer energie dan het opbrengt gedurende de levenscyclus. De focus van de vragen had mi moeten liggen op kernenergie en lokale opwekking met zonnecellen.
Windenergie is volksverlakkerij het totaalplaatje ontwerp bouw onderhoud is nog meer milieubelastend dan de slechtse kolencentrale...
windmolenparken veroorzaken in onze mooie prov. groningen wel gauw landschapsvervuiling. Als dan vlgs sommige oordelen het rendement op het platte land ook nog discutabel is, groeit al snel de weerstand, Maar landschapsvervuiling is wel het belangrijkste punt anderzijds staat het mij ook erg tegen, dat we ons zo afhankelijk hebben laten maken van het Midden-Oosten
Windmolens draaien op subsidie. Jaren in Franrijk in de buurt van windmolenpark gewoond. Staan bijna altijd stil ook als het waait. ook aan de cote de vent en ze zijn voortdurend EN PANNE!! kijk wat er Spanje gebeurt. De subsidie is op en de investeerders zitten met de strop.
Windmolens zijn landschappelijk sterk horizonvervuilend en maken lawaai/herrie.
windmolensparken alleen op zee nooit in het binnenland!!! Het landschap wordt hierdoor teveel verontreinigd
Zeer belangrijk onderwerp, wij met z'n allen moeten nodig wakker geschud worden!
zonnenergie werd niet genoemd, maar ik zou dat willen stimuleren, is veel handiger toe te passen voor particulieren, maar nog veel te duur in aanschaf
zou in de verdeling van gelden splitsing gemaakt hebben tussen gas koolen en kernenergie. want ik wil investeren in kern energie en niet in gas koolen centrales. maar dat is nu lastig in te vullen.

Bijlage 9

achtergrondgegevens

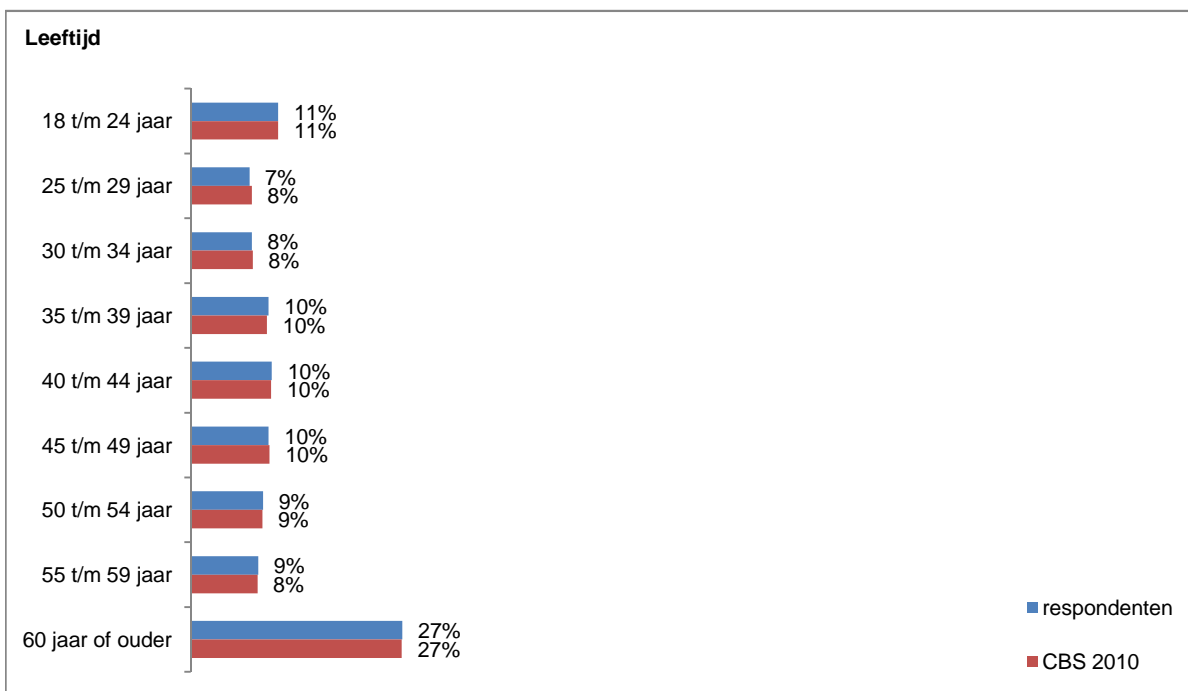
Geslacht	respondenten	CBS 2010*
man	49%	49%
vrouw	51%	51%
totaal	100%	100%

*De gegevens van het CBS hebben betrekking op de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder op 1 januari 2010.

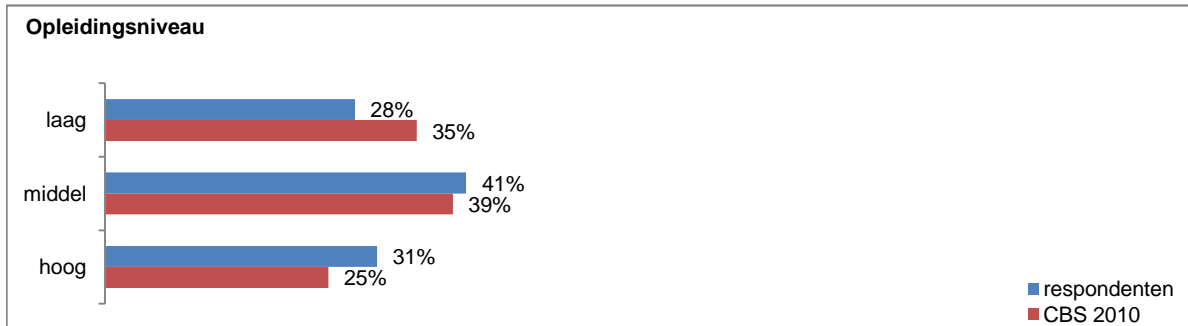
Leeftijd	respondenten	CBS 2010*
18 t/m 24 jaar	11%	11%
25 t/m 29 jaar	7%	8%
30 t/m 34 jaar	8%	8%
35 t/m 39 jaar	10%	10%
40 t/m 44 jaar	10%	10%
45 t/m 49 jaar	10%	10%
50 t/m 54 jaar	9%	9%
55 t/m 59 jaar	9%	8%
60 jaar of ouder	27%	27%
totaal	100%	100%

*De gegevens van het CBS hebben betrekking op de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder op 1 januari 2010.

Opleidingsniveau	respondenten	CBS 2010*
laag	28%	35%
middel	41%	39%
hoog	31%	25%
totaal	100%	100%

*De gegevens van het CBS hebben betrekking op de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder op 1 januari 2010.

Provincie	respondenten	CBS 2010*
Drenthe	3%	3%
Flevoland	3%	2%
Friesland	4%	4%
Gelderland	11%	12%
Groningen	3%	4%
Limburg	9%	7%
Noord-Brabant	15%	15%
Noord-Holland	15%	16%
Overijssel	6%	7%
Utrecht	7%	7%
Zeeland	3%	2%
Zuid-Holland	21%	21%
totaal	100%	100%

*De gegevens van het CBS hebben betrekking op de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder op 1 januari 2010.

